

RAE

sõnumid

APRILL
2004

TÄNA LEHES:

- HEAKORRA KUU
RAE VALLAS
- JÜRI GÜMNAASIUMI
REKONSTRUEERI-
MISEST
- ANTON THOR HELLE
ELULOOST

ÕNNITLEME APRILLIKUU SÜNNIPÄEVALAPSI 2004

OLGA VASSUS	93
LINDA SEPP	91
JELIZAVETA KERGE	90
JUULIA PIIGERT	89
HERMILDE TIIS	86
SUSANNA POLTIMÄE	86
ALIDE LEEMET	85
LIIVI ILUS	85
ELLA RINK	85
VALFRED SALUSAAR	83
MARGE KEINASTE	82
IDA VADER	82
KALJU HÕRRAK	82
EERIKA KIIVIT	81
AINO LEPIKULT	80
EVALD KÄNGSEPP	80
ALEKSANDRA BOLARKINA	75
MARIA PALM	75
MEINHARD SAADI	75
OLGA NIENEPUU	70
ANTS OJA	70
VJATSESLAV GRIGORJEV	70
TIIU PAVEL	65
SELMA KONDAKTSJAN	65
MEELI OOLMANN	65
LILLE OTS	65
VIIVE-AGNIA TAMMISTU	65
AGO JUSSI	65
NIKOLAI KUDRJATSEV	65
IRA EINTREI	60
ANU KLAAS	60
JEKATERINA KARLÕSEVA	60
HILDE VANA	60
ELLEN SUURKUUSK	60
URMAS VAGUR	60
REIN LAUR	60
AARE ALOE	60
EVARD VILLO	60
TOIVO TULGISTE	60
MATTI NIINLAUB	60
AAVO PUKK	60

MÄRTSIKUUS REGISTREERITUD SÜNNID :

KERSTI LUIK
OSKAR HENDRIK TOOMET
HUGO PALUTAJA

ELIISE JAASMA
ELISABETH JAASMA
GREETE KURRUSK
ANNABEL SAVOLAINEN

UUS TÖÖTAJA RAE VALLAVALITSUSES

Alates 12. aprillist 2004 töötab Rae Vallavalitsuse arengu- ja planeerimisemeti ehitusjärelevalve vanemspetsialistina Enno Harmipaik.

Enno Harmipaik on lõpetanud Siseministeeriumi Akadeemia õigusteaduse erialal Peterburis 1980. aastal ja Siseministeeriumi Akadeemia Moskvast, õigusteaduse ja juhtimise erialal 1987. aastal. Enno Harmipaik on varem teinud erialast tööd ning olnud kohalikus omavalitsuses teenistuses muu hulgas ka ehitusspetsialistina.

KONKURSS KAUNIS KODU

Traditsiooniliselt kuulutas Rae Vallavalitsus 13. aprillil heakorra ning ilu väärtustamiseks välja heakorrakonkursi Kaunis Kodu.

Kandidaatide konkursile võib esitada iga vallakodanik, teatades sellest kirjalikult, e-posti teel: ege.kibuspuu@rae.ee või suuliselt (tel 605 6781) Rae Vallavalitsusse. Eelnevalt oleks siiski sobilik osalemist arutada ka konkursile esitatud objekti omanikuga. Kandidaatide esitamisel ootame aktiivsust eriti külavanematelt.

Kandidaatide konkursile esitamise viimane tähtaeg on **25. juuni 2004. a.**

Konkursi tulemused teeb kindlaks Vallavalitsuse poolt moodustatud komisjon, kes vaatab konkursile esitatud

objektid üle 2004. a juuniku viimasel nädalal ning seejärel esitab võitjad Rae Vallavalitsusele kinnitamiseks.

Hindamine toimub järgmiste kategooriate osas:

- individuaalelamud (sh suvilad) - eraldi arvestus hajaasustuses ja tiheasustuses;
- mitmekorterilised elamud;
- ettevõtted, asutused;

Eelnevate aastatel I koha saavutanud objektid tänava kandideerida ei saa.

Kolme esimest igas kategoorias autasustatakse tänukirja ja mälestusesemega.

Ootame rohket osavõttu!!!

MÄÄRATI PEREARST TATJANA LELOVI TEENINDUSPIIRKOND

Harju maavanema Orm Valtsoni 19. märtsi 2004 korraldusega määrati perearst Tatjana Lelovi perearsti teeninduspiirkond ja kinnitati nimistu suurusega 2313 isikut.

Perearst Tatjana Lelovi teeninduspiirkonnaks on

määratud Rae vallas Lagedi ja Vaida asula ning Soodevahe, Veneküla, Ülejõe, Kopli, Kadaka, Patika, Suuresta, Veskitaguse, Vaidasoo, Suursoo, Salu, Aruvalla ja Urvaste küla.

INVESTORI LEIDMISEST AS-i ELVESO SOOJATOOTMISELE

Rae valla pikaajalises arengukavas aastateks 2003-2010 on majandusvaldkonnas ühe olulise eesmärgina kirjas AS-i ELVESO soojatootmisele investori leidmine. Sobiva investori leidmiseks hakkas vallavalitsus 2003. aastal tõsiselt getutsema.

Põhjus selliseks sammuks on lihtne soojamajandus vajab uut omanikku, kes suudab tagada meie kaugküttevõrgu arengu ja garanteerida piisavad investeeringud vanade tootmiseseadmete uuendamisse ning keskkonnasõbralikuma tehnoloogia rakendamisse.

Valla jaoks on loomulikult kõige olulisem, et soojusenergia hind vallaelanikele lähiaastatel hüppeliselt ei tõuseks ja see kirjutatakse sisse ka müügitingimustesse.

Samuti on valla jaoks tähtis, et investori leidmine

toimuks avalikult. Me loodame, et vähemalt kolm soojatootjat-investorit on huvitatud ELVESO soojamajanduse vara omandamisest, sest nii saab vald oma omandi eest parima hinna. Hea hind on aga hädavajalik, sest teatavasti võttis 1996. aastal Rae Vallavalitsus soojatootmise uuendamiseks suure rahvusvahelise laenu (EBRD-laen). Soojatootmise vara müük aitab kustutada ka valla laenuvõla riigi ees. Kindlasti hoiame vallaelanike selle olulise teemaga kursis ka edaspidi, kui hakatakse astuma juba konkreetseid samme ELVESO soojamajanduse võõrandamiseks.

Peeter Nõmmik
AS ELVESO nõukogu esimees

KONKURSS JÜRI GÜMNAASIUMI, LEHMJA NING VAIDA PÕHIKOOI DIREKTORI AMETIKOHALE

Rae Vallavalitsus kuulutas oma 23. märtsi istungil välja konkursi Jüri Gümnaasiumi ning Vaida Põhikooli ja Lehmja Põhikooli direktori ametikoha täitmiseks, samuti kinnitati konkursi läbiviimise kord. Konkursi läbiviimine on vajalik vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele seoses Jüri Gümnaasiumi ja Lehmja Põhikooli direktori tähtajalise töölepingu lõppemisega ja Vaida Põhikooli direktori ametikoha täitmiseks.

Kandidaatide hulgast valiku tegemiseks moodustati konkursikomisjonid järgmises koosseisus:

Jüri Gümnaasium - komisjoni esimees Heli Niin (kultuuri- ja haridusameti juhataja), komisjoni liikmed Ago Soasepp (vallavanem), Endel Lepik (abivallavanem), Erika Luks (vallasekretär), Heli Tuulik (vallakantselei spetsialist), Reet Raidur (Jüri Gümnaasiumi hoolekogu esindaja), Agu Ojasoo (Rae Vallavalitsuse liige) ning Harju Maavalitsuse haridus- ja kultuuri-osakonna esindaja.

Lehmja Põhikool - komisjoni esimees Heli Niin (kultuuri- ja haridusameti juhataja), komisjoni liikmed Ago Soasepp (vallavanem), Endel Lepik (abivallavanem), Erika Luks (vallasekretär), Heli Tuulik (vallakantselei spetsialist), Andres Pästlane (Lehmja Põhikooli hoolekogu esindaja), Agu Ojasoo (Rae

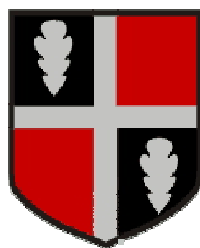
Vallavalitsuse liige) ning Harju Maavalitsuse haridus- ja kultuuri-osakonna esindaja.

Vaida Põhikool - komisjoni esimees Heli Niin (kultuuri- ja haridusameti juhataja), komisjoni liikmed Ago Soasepp (vallavanem), Endel Lepik (abivallavanem), Erika Luks (vallasekretär), Heli Tuulik (vallakantselei spetsialist), Ingvar Villido (Vaida Põhikooli hoolekogu esindaja), Agu Ojasoo (Rae Vallavalitsuse liige) ning Harju Maavalitsuse haridus- ja kultuuri-osakonna esindaja.

Konkursikomisjonid peavad esitama direktori kandidaadi hiljemalt 17. maiks 2004 vallavanema kaudu vallavalitsusele kinnitamiseks. Vallavanem sõlmib seejärel konkursi võitjaga töölepingu alates 2. augustist 2004, katseajaga neli kuud ja tähtajaga viis aastat.

Viimased viis aastat Lehmja Põhikooli juhtinud Anne Renteliga ning Jüri Gümnaasiumi juhtinud Martin Kaasikuga sõlmiti 26. märtsil 2004 direktori kohusetäitja tähtajalised töölepingud. Vaida Põhikooli direktori kohusetäitjaga Vaida Põhikooli direktori kohusetäitja Indrek Ojaga on sõlmitud tähtajaline tööleping eelmise aasta detsembris.

Kultuuri- ja haridusamet

RAE VALLAVALITSUS korraldab konkursi

Jüri Gümnaasiumi, Lehmja Põhikooli ja Vaida Põhikooli DIREKTORI

02. augustist 2004 vabanevate ametikohtade täitmiseks

Nõuded kandideerijatele:

- pedagoogiline kõrgharidus ja vähemalt 3-aastane pedagoogilise töö staaž ning läbitud 240-tunnine juhtimiskoolitus. Lehmja Põhikooli ja Vaida Põhikooli direktori kandidaatide puhul aksepteeritakse ka osalemist juhtimiskoolitusel.
- muu kõrgharidus ja vähemalt 5-aastane pedagoogilise töö staaž ning läbitud 240-tunnine juhtimiskoolitus. Lehmja Põhikooli ja Vaida Põhikooli direktori kandidaatide puhul aksepteeritakse ka osalemist juhtimiskoolitusel.
- vene keele ja ühe võõrkeele oskus suhtlemistasandil;
- arvuti kasutamise oskus;
- kasuks tuleb eelnev juhitöö kogemus

Kandideerijatel esitada:

- kirjalik avaldus kandideerimiseks
- elulookirjeldus
- haridust tõendava dokumendi koopia;
- tunnistus 240-tunnise juhtimisalase koolituse läbimise kohta või tõend juhtimiskoolitusel osalemise kohta
- nägemus tööst Jüri Gümnaasiumi, Vaida Põhikooli või Lehmja Põhikooli juhina
- konkursil osaleja soovil muud dokumendid

Konkursi tingimustega saab tutvuda Rae Valla kodulehel ja vallakantselei spetsialisti juures.

Dokumendid palume saata hiljemalt **30. aprilliks 2004** Rae Vallavalitsusele aadressil Aruküla tee 9, Jüri alevik, 75301 Harjumaa, faksile 605 6770

või e-posti teel heli.tuulik@rae.ee. Lisainfo telefonil 510 0640.

JÜRI GÜMNAASIUMI REKONSTRUEERIMISEST

Jüri Gümnaasiumi rekonstrueerimist ootavad nii õpilased, õpetajad kui ka lapsevanemad. Koolihoone rekonstrueerimist on peetud esmatähtsaks ja seda mainisid kohalike omavalitsuste valimisel oma lubadustes pea kõik erakonnad ja valimisliidud. On ju kohalikul omavalitsusel kui kooli haldajal rekonstrueerimistööde kavandamisel ja koordineerimisel väga suur osa. Seega on justkui hea algus tehtud ja vallaelanike ootus, et õige pea õpivad Jüri Gümnaasiumi õpilased uues ja kaasaegses õppekeskkonnas igati õigustatud.

Kuna Jüri Gümnaasiumi rekonstrueerimine on Rae valla mõistes väga suur ettevõtmine, siis tahan selgitada, kui kaugelt on ettevalmistustöödega jõutud ja missugused on esilekerkinud takistused.

Kooli rekonstrueerimine on jaotatud tinglikult kolme etappi.

Esimese etappiga, milleks on koolisöökla rekonstrueerimine, alustatakse selle aasta kevadel ja tööd plaanitakse lõpetada septembrikuus. Esialgsete plaanide järgi taheti alustada söökla rekonstrueerimisega juba eelmisel kevadel, kuid tööde algus takerdus probleemidepuntra taha, mis oli seotud gümnaasiumis asuva korteriga. Praeguseks on valla valitsus Jürisse ostnud 2-toalise korteri, mis saab uueks eluruumiks Jüri Gümnaasiumis asunud korteri üürnikule. Koolisöökla rekonstrueerimiseks on olemas vajalik projekt ning töövõtja leidmiseks kuulutab vallavalitsus välja riigihanke. Riigihanke pakkumiskutse dokumentide ettevalmistamiseks ja samuti omanikujärelevalveks on sõlmitud leping OÜga Ahti Väin Konsult. Seega peaks kooli rekonstrueerimise esimene etapp olema lõppenud septembriks ning tootlustamine ja toidu valmistamine teistele valla koolidele toimuks kõigile nõuetele vastavas koolisööklas.

Jüri Gümnaasiumi teise etapina nähakse ette olemasoleva koolihoone (õppekorpus, võimla, peahoone) rekonstrueerimist. Rekonstrueerimise teise etapi ettevalmistustöödega on samuti alustatud. Vallavalitsus määras Jüri Gümnaasiumi hoonele vajaliku teenindusmaa ning on alustatud detailplaneeringu koostamist. Koos detailplaneeringu koostamisega tuleb teha ka lisaks olemasolevale eskiisprojektile veel rekonstrueerimisprojekt, kus on toodud täpselt ära hoonete arv, paiknemine ja korruselisus ning nii elektri- kui ka vee- ja kanalisatsiooni süsteemide paiknemine jmt. Pärast detailplaneeringu ja ehitusprojekti valmimist tuleb välja kuulutada riigihange ja mille järel võivad tööd hiljemalt aasta pärast alata.

Kuid on veel üks suur probleem - kuidas kooli rekonstrueerimist rahastada. 2004. aasta riigieelarves ei ole ette nähtud raha Jüri Gümnaasiumi rekonstrueerimiseks. Eelmisel sügisel levinud kuuludused 34 miljoni krooni eraldamisest riigieelarvest ei

saanud teoks. Haridus- ja teadusministeeriumi ning Rae Vallavalitsuse vahel on sõlmitud koostööleping, millega nähakse ette 1,5 miljonit krooni remonttöödeks Jüri Gümnaasiumis. Seda summat on võimalik kasutada kuni 2004. aasta lõpuni. Samuti on valla eelarvesse sisse planeeritud 21 mln krooni tulu maamüügist, mis läheb Jüri Gümnaasiumi rekonstrueerimiseks. 13. aprilli istungil alustas Rae Vallavalitsus valla omandisse kuuluva Loomäe kinnistu võõrandamise protsessi ettevalmistamist. Arvestades huvi Loomäe kinnistu vastu peaks enampakkumine õnnestuma. Jüri Gümnaasiumi rekonstrueerimise ja ehituse planeerimis- ja arenduse ajutise komisjoni hinnangul oleks kujunenud esialgsel hinnangul Jüri Gümnaasiumi rekonstrueerimise maksumuseks 60 mln krooni. Täpne maksumus selgub pärast ehitusprojekti valmimist ja rekonstrueerimistöödeks töövõtja leidmiseks korraldatud riigihanke võitja selgumist. Seega tuleb enne rekonstrueerimise teise etapi tööde alustamist selgitada välja kogu projekti täpne maksumus ning tagada töödeks vajalik raha. Samuti tuleb lõpetada ettevalmistustööd, mis hõlmavad detailplaneeringu ja ehitusprojekti koostamist.

Jüri Gümnaasiumi rekonstrueerimise kolmanda etapina nähakse ette võimalik koolihoone juurdeehitus ja uue raamatukogu ehitamine. Silmas on peetud algklassiõpilastele eraldi koolihoonet ning võimalikku kooliraamatukogu ja Jüri raamatukogu ühendamist. Seoses koolihoone juurdeehituse vajalikkuse kaalumise ja üles kerkinud valusad, kuid lõpuni mõtlemist vääriavad küsimused. Kas jätkub kooli teeninduspiirkonnas nii palju lapsi, et koolihoone juurdeehitus mõistlik oleks? Missugune peaks olema koolivõrgu arengukava Rae vallas üldse? Kas peame otstarbekaks koondada hariduse andmine ühte keskpunkti, kus oleksid kaasaegsed õppetingimused alustades kaasaegsetest õpperuumidest ja vahenditest ning lõpetades heade sportimisvõimalustega või peame vajalikuks hoopis tihedat koolivõrgustikku väikeste koolidega? Mõlema variandi puhul kaasnevad oma head ja halvad küljed. Ühelt poolt peame kaaluma väiksemate koolide sulgemise halbu külgi ja ning teiselt poolt võimalust ülal pidada koole nii, et kõigile õpilastele oleksid tagatud ühtviisi head õppetingimused. See otsus aga ei ole selline otsus, mida saaks langetada vallavanem, vaid demokraatlikus riigis otsustavad sellise kaaluga asjade üle valitud rahvaesindajad, niisiis kuulub valiku tegemine volikogu pädevusse, kes esindab seaduslikult Rae valla elanike tahet. Seega saab Jüri Gümnaasiumi rekonstrueerimise kolmas etapp kõne alla tulla alles siis, kui Rae Vallavolikogu on kinnitanud Rae valla koolide arengukava, milles on põhjendatud juurdeehituse otstarbekus ja kinnitatud juurdeehituse maht.

Ago Soasepp
Rae vallavanem

RAE VALLAVALITSUS

teatab järgmiste detailplaneeringute algatamisest:

- **Peetri küla Kaljuvee kinnistu detailplaneering**
Algatatud Rae Vallavalitsuse 06. aprilli 2004 korraldusega nr 379.
- **Suuresta küla Suve, Kevade, Põllukünni, Loprivälja ja Sügise kinnistute detailplaneering**
Algatatud Rae Vallavolikogu 13. aprilli 2004 otsusega nr 214.
- **Järveküla küla Otsa 7 kinnistu detailplaneering**
Algatatud Rae Vallavolikogu 13. aprilli 2004 otsusega nr 2
- **Järveüla küla Otsa 6 kinnistu detailplaneering**
Algatatud Rae Vallavolikogu 13. aprilli 2004 otsusega nr 2
- **Järveküla küla Lõuna tee 1 kinnistu detailplaneering**
Algatatud Rae Vallavolikogu 13. aprilli 2004 otsusega nr 2
- **Karla küla Pilliroo kinnistu detailplaneering**
Algatatud Rae Vallavolikogu 13. aprilli 2004 otsusega nr 2
- **Karla küla Aaviku kinnistu detailplaneering**
Algatatud Rae Vallavolikogu 13. aprilli 2004 otsusega nr 2
- **Karla küla Nurga 1 kinnistu detailplaneering**
Algatatud Rae Vallavolikogu 13. aprilli 2004 otsusega nr 2
- **Karla küla Pruuli kinnistu detailplaneering**
Algatatud Rae Vallavolikogu 13. aprilli 2004 otsusega nr 2
- **Rae külas asuva Sarapiku II kinnistu maatüki II detailplaneering**
Algatatud Rae Vallavolikogu 13. aprilli 2004 otsusega nr 2
- **Kopli küla Välja kinnistu detailplaneering**
Algatatud Rae Vallavolikogu 13. aprilli 2004 otsusega nr 2

ja järgmise detailplaneeringute kehtestamisest:

- **Rae küla Suure-Loigu pereelamute grupi detailplaneering**
Detailplaneeringuga nähakse ette planeeringuala hoonestada pereelamutega.
Planeeritava ala suurus 13,63 ha. Kehtestatud Rae Vallavolikogu 13. aprilli 2004 otsusega nr 224.
- **Peetri küla Vägeva ja Uusmaa kinnistute detailplaneering**
Detailplaneeringuga nähakse ette Vägeva kinnistu hoonestada pere-, rida- ja korterelamutega, Tallinna- Tartu mnt äärne ala ärihoonetega. Uusmaa kinnistu on planeeritud hoonestada pere-, rida- ja korterelamutega ning rajada elamukvartali juurde park.
Planeeritava ala suurus on kokku 24,58 ha.
Kehtestatud Rae Vallavolikogu 13. aprilli 2004 otsusega nr 225.
- **Peetri küla Vägeva I pereelamute grupi detailplaneering**
Detailplaneeringuga nähakse ette kinnistule 7 uut pereelamukrunti.
Planeeringuala suurus on 1,7 ha.
Kehtestatud Rae Vallavalitsuse 23. märtsi 2004 korraldusega nr 292.
- **Peetri küla Küti XII pereelamute grupi detailplaneeringu osaline muutmise**
Detailplaneeringuga nähakse ette muuta alajaama asukohta.
Kehtestatud Rae Vallavalitsuse 30. märtsi 2004 korraldusega nr 348.
- **Peetri küla Aasa tn 1 ja Aasa tn 2 kinnistute detailplaneering**
Detailplaneeringuga nähakse ette Aasa tn 1 kinnistu jagada 3 pereelamu krundiks ja Aasa tn 2 kinnistu jagada 2 pereelamu krundiks.
Planeeritava ala suurus 0,9 ha.
Kehtestatud Rae Vallavalitsuse 06. aprilli 2004 korraldusega nr 377

RAE VALLA RISKIANALÜÜS

Ohud ümbritsevad meid kõikjal. Aeg-ajalt realiseerub mõni neist tegelikuks õnnetuseks ning toob endaga kaasa mitmesuguseid tagajärgi. Olles pidevalt paljude ohtude mõjusfääris, unustame me nende olemuse, kuni õnnetus juhtub meie endiga. Selleks, et tagada võimalikult varajane teave meid ohustavast, tuleb osata ümbritsevat vaadelda.

Rae valla elanike turvalisuse tagamiseks, võimalike kriisisituatsioonide ennetamiseks ning tekkinud kriisisituatsioonide lahendamiseks moodustas Rae Vallavalitsus oma 21. jaanuari 2003. aasta korraldusega nr 77 Rae valla kriisikomisjoni.

Kriisikomisjoni esmaseks tööks oli kogu valda haarava riskianalüüsi tegemine. 2003. aasta lõpul valminud **Rae valla riskianalüüsi** koostas vastavalt Päästeameti metoodikale MTÜ Rae TPS.

Riskianalüüs on üks meetod, mis reguleerib ohtude hindamist. Selle eesmärk on selgitada välja, millised ohud ja millisel määral meid ähvardavad. Riskianalüüsi tähtsus Rae vallale seisneb asjaolus, et selgitatakse välja ja hinnatakse valla territooriumil esineda võivad õnnetused ja nende tekkimise tõenäosust. Selle käigus saadakse ülevaade asjaoludest, mis ohustavad julgeolekut, inimeste elu ja tervist, kahjustavad keskkonda

ning tekitavad ulatuslikku majanduslikku kahju. Saadud informatsioonist tulenevalt töötatakse välja meetmed, mis vähendavad olemasolevat riskitaset ning ennetavad uute ohtude teket. Vastavateks meetmeteks on:

1. Sihipärane tegevus ohtlike süsteemide korrastamisel või likvideerimisel;
2. Sihipärane tegevus planeerimistöö tõhustamisel, takistamaks võimalike riskiallikate ehitamist või valides neile sobivaima, ohutu asukoha.

Riskianalüüsi tulemused on aluseks kriisireguleerimisplaanide koostamisel ning kriisireguleerimisalase koolituse planeerimisel ja korraldamisel.

Rae valla riskianalüüs algab põhimõistete ja tähiste tutvustamisega, järgneb valla üldiseloomustus ja õnnetuste statistika. Edasi tulevad riskianalüüsid koos vastavate kaartidega ning ning mitmesugused analüüsid. Tööle lisandub Rae valla atlas, kus on ära näidatud kõik tuletõrje veevõtu kohad.

Juurde tuleb teha eraldi tööna **Rae valla firmade riskianalüüs**.

Rae valla riskianalüüsiga saab tutvuda Rae vallamajas ja Rae Vallavalitsuse veebilehel www.rae.ee

Peeter Böckler
Rae TPS

KEVADINE SUURPUHASTUS RAE VALLAS

Kevade saabumisega kaasnevad ka heakorratööd oma koduümbruse korrastamiseks.

Et vabaneda ohtlikest jäätmetest toimub järjekordne kogumisreisid **24. aprillil**, mille käigus peatub AS-i MASP väikebuss vanades tuntud peatumispaikades:

- 10.00 - 10.30 MÕIGUS, Kanali tee garaazide ees;**
- 11.00 - 11.30 ASSAKUL, Künka tee 2 garaazide ees;**
- 12.00 - 12.30 LAGEDIL, Betooni tänava lõpus asuva te garaazide juures;**
- 13.00 - 13.30 PAJUPEAL, Pakari töökoja sissekäigu ees;**
- 14.00 - 14.30 PATIKAL, endise klubi ees;**
- 15.00 - 15.30 URVASTES, endise sovhoosi töökoja hoovis.**

Sõidugraafiku koostamisel on jäetud teatud reservi ka erakorraliste peatuste või kõrvalepõigete tegemiseks. Võib juhtuda, et garaazi koristamise või majapidamise suurpuhastuse käigus tekib ühekordselt märkimisväärselt suur kogus ohtlike jäätmeid, mille toimetamine vastuvõtupunkti on küllaltki tülikas.

Kellel ei ole aga 24. aprillil aega või kellel tekivad hiljem ohtlikud jäätmed, siis neid võetakse Rae valla elanikelt tasuta vastu ka **Jüris, Alexela tankla juures igal neljapäeval 16.30 - 19.30 ja laupäeval 11.00 - 14.00 ning Vaida keskusehoone juures eelnevalt kokku leppides telefonil 6035116, 564 5 67 49.**

Ohtlikud jäätmed on inimtegevuse need jäägid, mis võivad oma keemiliste või muude omaduste tõttu

põhjustada ohtu või kahjustada tervist või keskkonda. Erinevalt tavajäätmetest on ohtlikud jäätmed ka väikes-tes kogustes keskkonnale ja inimesele kahjulikud. See- ga ei tohi neid paigutada koos tavajäätmetega ühte konteinerisse, vaid nad vajavad erikäitlust. Samuti ei tohi ohtlike jäätmeid põletada, juhtida kanalisatsiooni või lihtsalt loodusesse paigutada.

Kõige tavalisemad ohtlikud jäätmed kodumajapida- mises on: kasutatud õlid ja õli sisaldavad jäätmed, kasu- tatud akud, värvi-, liimi- ja lakijäätmed, lahustid, mürgid ja tõrjeained, elavhõbedat sisaldavad jäätmed, raskeid metalle sisaldavad patareid, väikeakud ja akudega seadmed.

Ka sellel aastal viib AS EMEX tasuta ära **autovrakke ja muud vanametalli**. Äraveo tellimiseks tuleb registree- rida **aprillikuu jooksul Rae Vallavalitsuse telefonidel 605 67 81 või 605 67 50, ege.kibuspuu@rae.ee.**

Suurte konteinerite paigutamist valla territooriumile sellel aastal ei toimu. Olmejäätmete kõrvaldamiseks peab igal majapidamisel olema **oma jäätmete kogu- misvahend**. Konteineri võib muretseda ka koos naabri- tega, kui on ette näidata vastav leping. Võõrasse olme- prügikonteinerisse oma prügi panna ei tohi!!!

Varasemate aastate kogemus on näidanud, et kevadi- sed konteinerid "ujutati" prügiga lihtsalt üle ning mõni majapidamine sai lahti terve aasta jooksul kogutud jäätmetest, samal ajal kui teised iga kuu konteineri tühjendamise eest maksid. Konteinerite paigutamise

eesmärk oli aga koduümbruse ning koduvalla korrastamine. Sellel aastal toimub valla heakorrastamine koostöös külavanemate ja alevikuvanematega.

Äravisatavate jäätmete kogust saab vähendada jäätmete sorteerimisega, vallaelanikele on loodud mitmeid võimalusi ohtlike ning taaskasutatavate jäätmete tasuta äraandmiseks. Valda on paigaldatud kuus AS Vaania vanapaberikonteinerit, kuhu tohib panna kuiva ja puhast paberit ning pappi ja parkümmend sinakas-rohelist

joogipakendite konteinerit, kuhu võib panna värvilist klaasi, alumiiniumpurke, tetrapakke ja plastpudeleid.

Kellel on kogunenud väga palju prügi, võib selle ise viia Jõelähtme valda Tallinna Prügilasse. Eraisikult võetakse seal kvartalis kuni 500 kg olmejäätmeid vastu vaid 10 krooni eest

Hoiame oma koduümbruse puhtana!

Ege Kibuspuu
keskkonnaspetsialist

Aruvalla küla Trummi talu peremees ja perenaine Arvo ja Tiiu Väinsaar jagavad kogemusi ja näpunäiteid, kuidas heakorrakuul muuta oma koduümbrus puhataks.

Kevad ligines kiiresti, päike paistab soojalt ja vihm sulatas viimased lumekübemed. Ja oh õudust, mida sealt lume alt kõik välja sulab! Tundub, et keegi on talve jooksul kõvasti tööd teinud, et meil igav ei hakkaks ja ikka ennast liigutada saaksime!

Ja nii me alustamegi kõik vähehaaval kevadiste koristustöödega, sest see töö tahab tegemist nii või teisiti.

Aga kui unistaks natuke - miks ei võiks minu, sinu talu majapidamine olla nii korras, et seda tunnistaks kasvõi vabariigi president oma aukirjaga! Või veel rohkem unistust - et koduküla tunnistatakse ökoloogiliselt kõige paremini korrastatuks vabariigis! Aga teate, meie kõigi jõudude ühendamise ja suure tahtmise korral on see ju teostatav!

Siinkohal kutsungi teid kõiki üles vaatama tänavu oma õue ja krundipiire tähelepanelikuma pilguga ehk nii, kuidas teised inimesed meie tegemisi vaatavad. Sellise nn naabri-Manni pilguga vaadates leiame arvatavasti ripakil-räpakil asju, mis läbi aastate on kogunenud ja ikka küll ilusad välja ei näe! Teeme siis endale ja ümbruskonnale teene ja kogume kokku kõik mittevajaliku ja viime selleks ettenähtud kohta.

Mõtleme nüüd ka ühiselt sellele, mida teha oma igapäevaselt koguneva olmeprügiga, mida on ilmselgelt liiga palju. Kuhu me ta paneme? Aga mis te arvate, kui lahendaks nüüd viimaks sellel kevadel selle prügiprobleemi, sest ühiselt me seda suudame ja kanname koorma välja ka rahaliselt.

Ja selleks tulebki meil kõige soodsama pakkumisega prügifirmalt rentida prügi konteinerid, mida see firma ka regulaarselt tühjendaks. Kuidas tundub? Kas ühineme?

Ja kuna seda olmeprügi koguneb tööpoolest ahastamapanevalt palju, siis jagaks teiega meie talu pikaajalisi kogemusi selles osas. Kõigepealt hakkasin jälgima, mida ma poest ostan, sest see andis mulle paljudel juhtudel võimaluse pakendist loobuda ja valida sama asi pakendamata. Muretsesin ka endale kokkupandava, tõelise riidest turukoti, et pääseda kilekottide uputusest. Ometi neid kotte ikka koguneb ja nii kasutasin neid ära prügi kottidena, mis andis mulle võimaluse mitte osta selleks ettenähtuid spetskotte. Tunduvad piasjad, kuid siit saab asi alguse.

Tähtsaim võte oli aga prügi sorteerimine, mis annab märgatava kokkuhoiu ja vähendab tunduvalt prügi-

mäele viidavat kogust. See aga on juba rahaline efekt, mis tasub ära!

Kuidas siis prügi sorteerida:

- muretsege endale kaks ämbrit (kolmas solgiveele kui pole imbkaevude süsteemi);
- ühte ämbrisse kogute kõik orgaanilised jäätmed; need lähevad komposti;
- teise ämbrisse kõik selle, mis ei põle ja mis läheb prügi konteinerisse; siin oleks endale ja teistele mugavam, kui ämbris oleks kilekott, mida saaks koos prügiga välja võtta ja pealt kinni sidudes on teil ka konteineris kord majas;
- üks kast, kus koos kõik see, mida saab põletada, kaasa arvatud põletatavad piimapakendid, leivakotid, ajalehed jms;
- kasulik oleks kokku koguda ka klaastaara ja viia see selleks ettenähtud kogumiskonteinerisse;
- plekkaara eraldi, sest ka selle jaoks on eraldi konteinerid;
- vanad õlid, värvid, taimekaitsevahendid jt. mürgised materjalid koguda kokku ja anda ära ohtlike jäätmete kogumispunkti;
- ohtlikud jäätmed - peamiselt patareid, aga ka katki läinud kraadiklaas, tuleb panna kinnisesse kasti, karp ja lasta seista kohas kuhu ei pääse ligi niiskus ega lapsed. Neid jäätmeid saab viia bensiini- ja amades olevatesse valvatavatesse konteineritesse. Kui kõigil meie küla elanikel pole autot, siis võiks vast sedagi teha koos - kogume ühel N päeval kõik kokku ja viime ära?

Kuidas tundub, kas saame ühisel jõul ja nõul sellega hakkama? Võin kinnitada, et ainult algus on raske, hiljem muutub prügi sorteerimine kodus samasuguseks harjumuseks kui hammaste pesu.

Ja kui palju oleme me sellega säästnud loodust! See on tohutu panus ka maailma seisukohalt! Mõelge palun tõsiselt kõige eelneva peale, sest see on just see koht, kus me midagi selles maailmas muuta saame!

Edukat kevadet, ilusat koostööd soovides, austusega Trummi talu peremees ja perenaine Arvo ja Tiiu Väinsaar

RIIK TOETAB VÕÖRVÕIMU POOLT REPRESSEERITUID

Eelmise aasta lõpul võttis Riigikogu vastu okupatsioonirežiimide poolt represseeritud isiku seaduse, mille eesmärk on leevendada Eestit okupeerinud riikide, Nõukogude Liidu ja Natsi-Saksamaa poolt represseeritud isikuile tekitatud ülekohut.

Seadus määratleb võõrvõimu ohvrid esimest korda mitte rehabiliteerituna (rehabiliteeris inimesi ju võõrvõim oma seaduse alusel), vaid ohvritena rahvusvahelise õiguse järgi.

Eesti seaduse järgi on õigusvastaselt represseeritud isik see, kes repressiooni ajal oli Eesti Vabariigi kodanik, või 1940. aasta 16. juuni seisuga Eestis õiguspäraselt asunud mittekodanikust alaline elanik, välja arvatud muidugi baaside lepingu alusel Eestisse toodud isikud.

Represseeritud isikud on muu hulgas ka need, kes saadeti sunniviisiliselt Tšernobõli tuumakatastroofi piirkonda. Põhimõttelise sammuna tunnistas Riigikogu represseerituga võrdsustatud isikuks ka need, kes võtsid osa alates 1940. aasta 16. juunist Eesti riikliku iseseisvuse taastamise eest peetud relvastatud võitlusest.

Mida toob selle aasta 1. jaanuaril jõustunud seadus kaasa?

Esiteks kaotab see ebaõigluse Siberis sündinute suhtes, kellel ei olnud õigust soodustingimustel vanaduspensionile. Siberis sündinud hakkavad saama asumisel oldud aja eest kolmekordset pensionistaaži ning nad pääsevad ka varem pensionile sõltuvalt asumisel oldud ajast

Seadus sätestab okupantriigi mõiste. See on oluline juriidiline lähtealus tulevikus okupantriigi õigusjärglase käest kannatuste hüvitamise nõudmisel, sest rõhutada tuleb, et Eesti Vabariigil on kohustus oma võõrvõimu ohvritest kodanike kannatusi leevendada. Kannatuste hüvitamise vastutus on aga okupantriigil. Ma rõhutan siin terminite "leevendama" ja "hüvitama" erinevust. Vastuvõetud seadus räägib leevendamisest ehk riigi tahtmisest pakkuda nendele inimestele leevendust erinevate toetuste ja soodustuste andmise kaudu. Leevendamine ei ole hüvitamine ka leevendust saavatel inimestel säilib õigus saada või nõuda Eestit okupeerinud riikidelt hüvitust.

Keda seadus puudutab?

Seaduses kasutatud represseeritud isiku mõiste on välja töötatud rahvusvahelise õiguse eeskujul ja selle norme ning põhimõtteid arvestades. Represseeritud isiku mõiste on maksimaalselt lai, see hõlmab kõik peamised represseerimise alused ja viisid vangistuse, asumisele saatmise, psühhiaatriaiglasse paigutamise, küüditamise, aga ka näiteks isikute kiiritamise. See mõiste on välja töötatud hõlmavuse põhimõttel, et keegi ei jääks leevendamisest kõrvale ega kaotaks õigust ühele või teisele toetusele või soodustusele.

Siinkohal tahan aga öelda, et käesolev seadus ei puuduta vara õigusvastast võõrandamist ning selle tagajärgi, kuna see küsimus on leidnud sätestamise juba maareformi- ning omandireformi aluste seaduses.

Mida seadus annab?

Millised on siis need toetused ja soodustused, mida seadusega represseeritud inimestele võimaldatakse? Need hüved võib jagada laias laastus kahte gruppi: esiteks tervise parandamisega seotud, ja teiseks nii-öelda majanduslik-kultuurilised soodustused. Teame, et paljudel represseeritud inimestel on terviseprobleemid, Siberi ebainimlikud tingimused on jätnud korvamatud jäljed. Vanade inimeste tervisele on seaduses mõeldud, neil on seaduse järgi õigus hambaraviteenuse hüvitisele, sanatooriumituusikule, retseptiravimi soodustusele, eriarsti visiiditasu hüvitamisele ja meditsiinilistele abivahenditele. Kõige rohkem ongi raha eraldatud just nende meditsiinilise abi liikidele. Ent seadus annab ka terve rea kultuurilisi toetusi, nagu näiteks õigus tasuta külastada nii üleriigilist kui ka koolinoorte tantsu- ja laulupidu ning riigimuuseumi. Majanduslikest toetustest väärib siinkohal äramärkimist riigilõivuvabastus represseeritud inimesele tema kinnisasja puudutatavate toimingute eest. 2005. aastast saab represseeritud inimene sõita siseriiklikel liinidel poole hinnaga.

Mida hüvitatakse kuidas toimida?

See kõik on reguleeritud sotsiaalministri 19. veebruari 2004. aasta määrusega nr. 13, millele järgnevalt viitangi. Visiiditasu, retseptiravimite ja hambaraviteenuste hüvitise määr kokku ühe kalendriaasta kohta on kuni 450 krooni; meditsiiniliste abivahendite hüvitise määr on kuni 200 krooni ja taastusravi tuusiku hüvitise määr on kuni 500 krooni aastas. Kui soovid ettenähtud hüvitisi kasutada, toimi nii:

- **esita Sotsiaalkindlustusametile represseeritud tunnistuse taotlus ning lisa sellele dokumendid, mis tõendavad Sinu represseerimist (represseeritud tunnistus on soodustuse saamise alusdokument)**
- **visiiditasu tasumist tõendav dokument peab sisaldama järgmisi andmeid:**
 1. eriarstiabi osutaja nimi, aadress ja registri- või isikukood; tervishoiuteenust osutanud arsti või hambaarsti ees- ja perekonnanimi ning registreerimistõendi number, kelle vastuvõtule pääsemiseks visiiditasu maksti;
 2. isiku, kellele tervishoiuteenust osutati, ees- ja perekonnanimi;
 3. visiiditasuna makstud summa;
 4. dokumendi vormistaja ees- ja perekonnanimi, allkiri ja tasumise kuupäev.

- **meditsiinilise abivahendi eest tasumist tõendav dokument peab sisaldama järgmisi andmeid:**
 1. meditsiinilise abivahendi müüja nimi, aadress ja registrikood;
 2. isiku, kelle tarbeks abivahend väljastati, ees- ja perekonnanimi;
 3. meditsiinilise abivahendi nimetus, hind, tasutud summa;
 4. dokumendi vormistaja ees- ja perekonnanimi, allkiri ja tasumise kuupäev
 - **retseptiravimi eest tasumist tõendav dokument peab sisaldama järgmisi andmeid:**
 1. apteegi nimi, aadress ja registrikood;
 2. isiku, kellele retsept väljastati, ees- ja perekonnanimi;
 3. ravimi nimetus, hind, tasutud summa
 4. dokumendi vormistaja ees- ja perekonnanimi, allkiri ja tasumise kuupäev.
 - **hambaraviteenuse eest tasumist tõendav dokument peab sisaldama järgmisi andmeid:**
 1. hambaraviteenuse osutaja nimi, aadress ja registri- või isikukood;
 2. hambaraviteenust osutanud hambaarsti ees- ja perekonnanimi ning registreerimistõendi number;
 3. isiku, kellele hambaraviteenust osutati, ees- ja perekonnanimi
 4. hambaraviteenuse nimetus, hind, tasutud summa;
 - 5. hambaraviteenuse osutamise kuupäev;
 - 6. dokumendi vormistaja ees- ja perekonnanimi, allkiri ja tasumise kuupäev.
 - **taastusravi omaosaluse tasumist tõendav dokument peab sisaldama järgmisi andmeid:**
 1. taastusraviteenuse osutaja nimi, aadress, registrikood;
 2. isiku, kellele taastusraviteenust osutati, ees- ja perekonnanimi;
 3. tasutud omaosalus;
 4. taastusravil viibimise periood;
 5. dokumendi vormistaja ees- ja perekonnanimi, allkiri ja tasumise kuupäev
- ↑ **esita kuludokumentid koos oma avaldusega Sotsiaalkindlustusametile hüvitamiseks. Sotsiaalkindlustusamet kannab hüvitise represseeritu pangakontole või maksab välja posti vahendusel kalendriaasta 1. augustiks eeldusel, et nõutavad dokumendid on Sotsiaalkindlustusametile esitatud hiljemalt 15. juunil või järgmise kalendriaasta 1. märtsiks, kui nõutavad dokumendid on esitatud hiljemalt 15. jaanuaril.**
- ↑ **Kuni 1. jaanuarini 2005. asendab represseeritu tunnistust rehabiliteerimistunnistus või arhiiviteatis või muu dokument, millest nähtub isiku asumisel oleku või vangistuse aeg.**
- ↑ **Seda määrust kohaldatakse tagasiulatuvalt 1. jaanuarist 2004. a.**

Ülle Parmas
Sotsiaal ameti juhataja

KÜLAD TEEL EUROOPA LIITU

Ühinemine Euroopa Liiduga on loonud uued võimalused külade arenguks. Külade arendamisele suunatud SAPARD-i kuues meede, toetab tegevusi, mille eesmärk on külade sotsiaalse infrastruktuuri arendamine. Küla sotsiaalseks infrastruktuur on külaelanike ühiseks tegevuseks mõeldud ehitised ja muud objektid. Seega käesoleva meetme rakendamisega toetatakse külades kohalikul omaalgatusel põhinevaid tegevusi, mis edendavad külade arengut, suurendavad elanikkonna aktiivsust, koostöötahet ja parandavad üldist elukvaliteeti. Nimetaksin siin investeringuobjektidena küla-keskusi, kultuurimaju, spordiplatse, mänguväljakuid, internetipunkte, kiige- ja lõkkeplatse ning tegevusi külakultuuri arendamiseks ja looduslike väärtuste säilitamiseks jne.

Üheks investeringutoetuse taotlemise eeltingimuseks on külal kehtiva arengukava olemasolu. Lähtudes eeltoodust alustaski, eelmise aasta juunis asutatud, Harjumaa Külade Ühendus külaliidrite koolitust arengukavade koostamiseks. Öppused algasid eelmise

aasta detsembris Rae Kultuurikeskuses ja olid planeeritud Jõelähtme, Kose ja Rae valla külaliidritele. Öppust rahastatakse kohaliku omaalgatuse programmist ja eelnimetatud omavalitsuste osamaksumest. Teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi jagab üks vabariigi selle ala tunnustatumaid spetsialiste lektor-konsultant Rivo Noorkõiv, öppuste korraldamise eest kohapeal kannab vastutust allakirjutanu. Öppustel oli Rae vallale planeeritud üheksa kohta, neist täideti kaheksa. Öppustel osalevad Peetri, Rae, Järveküla, Pildiküla, Limu, Patika, Aruvalla ja Vaidasoo külade esindajad. Paremini on edenenud arengukavade koostamine Rae, Pildiküla, Patika, Aruvalla ja Vaidasoo küladel. Püstitatud eesmärgi järgi valmiks aprillikuus öppuste lõppedes või vahetult pärast öppuste lõppu kõigil osalenud küladel arengukavad.

Ado Sepa
Rae küla külavanem,
HKÜ asutaja ja juhatuse liige

KULUHEINA MÕTLEMATU PÕLETAMINE TAPAB PISILOOMAD JA SEAB OHTU HOONED

Läbimõtetamata kuluheina põletamine põhjustab suurt kahju aprillis talveunest ärkavatele pisiloomadele ja putukalistele, inimeste tervisele ja varale. Kulu põletamine on üldiselt taunitav. Teatud juhtudel on see aga võimalus prahise põllulapi puhastamisel. Keskkonnaministri määruse kohaselt võib kulu põletada vaid range järelevalve all päevasel ajal, tuulevaikse ilmaga (kuni 3,3 m/s) kuni kahe nädala jooksul pärast lume sulamist. Sel perioodil on maapind veel külmunud ning kaitseb kulupõletamise ajal maa-alustes urgudes pesitsevaid närilisi ja teisi kelta all olevaid elusorganisme.

Vältimaks tule levitamist peab veenduma, et

- maapind on niiske ja põllu servades, metsa ääres on veel lund või põlluäärsetes kraavides vett
- tuul on nõrgem kuni 3,3 m/s
- tuul ei puhuks nt hoonete suunas.

Puude ja põõsastega alal ei tohi kulu põletada. Hooneäärse kulu põletamisel tuleb hoone ümbrus märjaks kasta. Maanteede-äärne kulusuits on teel liiklejatele ohtlik. Hoonete lähiümbrus on soovitatav riisuda ja puhastada risust vähemalt 5 meetri ulatuses, et kontrolli alt väljunud leek nendeni ei ulatuks. Nii on tuld kergem ohjata.

Tuld on lihtsam kontrollida mitmekesi, seetõttu on arukas võtta suurem kulupõletamine ette näiteks talgute korras. Kuluheina on nutikas põletada väikeste siilude kaupa. 5x5 meetri suuruste ruutude

servast tuleb hein sissepoole riisuda, et tekkinud 30-50 cm vahed takistaks leegi edasikandumist.

Esmased tulekustutusvahendid nagu labidas, ämber või kastekann, raudrehad, kummist porimatid, märjad oksad jms peavad olema käepärast. Põletamise paigast võib lahkuda alles pärast leegi täielikku kustumist.

Kuluheina tohib põletada läbimõeldult ja turvaliselt nii inimesele kui ka loodusele.

Mullu registreeris Päästeamet 2508 kulupõlengut ja kulu põletamisest süttinud tulekahju. Hukkus kolm inimest. Hävis või tõsiselt kannatada sai 63 hoonet, sealhulgas 12 elumaja. Suuri kulupõlenguid (ulatusega rohkem kui 5 ha) registreeriti 126. Kokku põles kulu eelmisel aastal 5484 hektaril.

Keskkonnainspektorid hoiavad kevadeti kuluheina aladel silma peal. Ebaseaduslikule kulupõletamisele järgneb range karistus - rahatrahv kuni 18 000 krooni.

Tuleohtlik aeg algab kevadel pärast lume sulamist ning lõpeb sügisel vihmaste ilmade saabudes. Kulupõletamise tuleohutusest loe Keskkonnaministri määrusest nr 46 (15.06.1998).

Keskkonnaministeerium
Keskkonnainspeksioon
Päästeamet

RAE VALLA JÄÄTMEKAVA KOOSTAMISEST

Vastavalt jäätmeseadusele peab jäätmehoolduse arendamiseks igal omavalitsusel olema jäätmekava.

Rae vald alustas jäätmekava koostamist 2003. aastal. Leping töö tegemiseks on sõlmitud OÜ-ga E-Konsult. Rae Vallavalitsus moodustas 25. märtsil 2004 ajutise komisjoni tegevuskava väljatöötamiseks jäätmekava koostamisel. Komisjoni esimeheks määrati vallavolikogu liige Veigo Gutmann. Käesolevaks ajaks on valmimas olemasoleva olukorra analüüs ning küsimustikud ettevõtetele ja eraisikutele Rae valla elanike keskkonnateadlikkuse väljaselgitamiseks. Küsimustikke levitatakse nii korteriühistutele kui ka külavanemate kaudu. Samuti saab küsimustikku täita Rae valla kodulehel www.rae.ee

Tegevuskava järgi toimub juunis jäätmekava eelnou avalik väljapanek (kuupäevad täpsustatakse). Jäätmekava saadetakse kooskõlastamiseks ka Harjumaa Keskkonnateenistusele ja Harju Maavalitsusse.

Ootame kõikide vallakodanike aktiivset osavõttu jäätmekava koostamisel ning kannatlikkust ankeetide täitmisel.

Lisainformatsioon: Ege Kibuspuu, tel 60 56 781
Veigo Gutmann, tel 56 44 600

KOKKUVÕTE VALLAVOLIKOGU APRILLIKUU ISTUNGIST

Volikogu istung toimus 13. aprillil. Esialgsest päevakorraprojektist hääletati volikogu liikme Raivo Uukkivi ettepanekul välja Rae valla eelarvest noorsootööalaseks mittetulundustegevuseks toetuse eraldamise korra II lugemine, kuna peeti vajalikuks enne korra vastuvõtmist anda täiendavat aega volikogu liikmetele teemasse süvenemiseks ja parandusettepanekute esitamiseks. Volikogu kinnitas päevakorra alljärgnevalt:

1. Raivo Uukkivi arupärimisele vastamine
2. Rae valla noorsootöö põhisuunad aastateks 2004-2005
3. Rae valla eelarvest noorsootööalaseks mittetulundustegevuseks toetuse eraldamise korra I lugemine
4. Rae valla astumine Eesti Maaomavalitsuste Liidu liikmeks
5. Rae valla jäätmehooldust ning korraldatud jäätmevedu puudutavate õigusaktide väljatöötamine, korraldatud jäätmeveo eri- või ainuõiguse andmiseks avaliku konkursi ettevalmistamine
6. Vee-ettevõtja määramine Peetri, Rae, Lehmja ja Järveküla küla ning Assaku aleviku ühisveevärgi ja kanalisatsiooni tegevuspiirkonnas
7. Suuresta küla Suve, Kevade, Pöllukünni, Lopri-välja ja Sügise kinnistute detailplaneeringu algatamine
8. Järveküla küla Otsa 7 kinnistu detailplaneeringu algatamine
9. Järveküla küla Otsa 6 kinnistu detailplaneeringu algatamine
10. Järveküla küla Lõuna tee 1 kinnistute detailplaneeringu algatamine
11. Karla küla Pilliroo kinnistu detailplaneeringu algatamine
12. Karla küla Aaviku kinnistu detailplaneeringu algatamine
13. Karla küla Nurga 1 kinnistu detailplaneeringu algatamine
14. Karla küla Pruuli kinnistu detailplaneeringu algatamine
15. Rae külas asuva Sarapiku II kinnistu maatüki II detailplaneeringu algatamine
16. Kopli küla Välja kinnistu detailplaneeringu algatamine
17. Lagedi aleviku Sepa III kinnistu pereelamute kvartali detailplaneeringu kehtestamine
18. Rae küla Suure-Loigu pereelamute grupi detailplaneeringu kehtestamine
19. Peetri küla Vägeva ja Uusmaa kinnistute detailplaneeringu kehtestamine
20. Muudatus volikogu alatise haridus- ja kultuurikomisjoni koosseisus
21. Volikogule laekunud informatsioonid

Vastavalt päevakorrale vastas vallavanem Ago Soasepp volikoguliikme Raivo Uukkivi arupärimisele Jüri Gümnaasiumi rekonstrueerimise kohta.

Arutelu tekitas päevakorra teine punkt, mille raames kinnitati Rae valla noorsootöö põhisuunad. Volikogu ei pidanud vajalikuks määratleda noorsootöö alase tege-

vuse põhisuundi ainult aastateks 2004-2005, vaid leidis, et otstarbekas oleks määratleda noorsootöö põhisuunad pikemaks perioodiks, seetõttu muutis volikogu esitatud otsuse eelnõud ja vastu võetud otsus kandis pealkirja Rae valla noorsootöö põhisuunad, lisaks tehti ka mitmeid sisulisi parandusi. Vastu võetud otsusega määratles volikogu edaspidiseks noorsootöö olulisemad valdkonnad Rae vallas. Kolmanda päevakorrapunktina lõpetati Rae valla eelarvest noorsootööalaseks mittetulundustegevuseks toetuse eraldamise korra esimene lugemine. Otsustati Rae valla astumine Eesti Maaomavalitsuste Liidu liikmeks.

Viienda päevakorrapunktina käsitleti volikogu liikme Raivo Uukkivi esitatud eelnõud Rae valla jäätmehooldust ning korraldatud jäätmevedu puudutavate õigusaktide väljatöötamine, korraldatud jäätmeveo eri- või ainuõiguse andmiseks avaliku konkursi ettevalmistamine. Vallavalitsus toetas eelnõus välja toodud põhimõtteid, kuid ei toetanud eelnõud esitatud kujul. Volikogu otsustas esitatud eelnõud toetada.

Vallavolikogu otsustas volikogu liikme Raivo Uukkivi ettepanekul vähemalt kaheks nädalaks edasi lükata vee-ettevõtja määramine Peetri, Rae, Lehmja ja Järveküla küla ning Assaku aleviku ühisveevärgi ja kanalisatsiooni tegevuspiirkonda.

Algatati kõik päevakorras olnud detailplaneeringud, samuti kehtestati päevakorras olnud detailplaneeringud, välja arvatud Lagedi aleviku Sepa III kinnistu pereelamute kvartali detailplaneering. Nimetatud detailplaneeringu kehtestamine otsustati volikogu liikme Veigo Gutmanni ettepanekul edasi lükata, kuni planeeringus nähakse ette sadevete lahendus. Põhjuse pikemaks aruteluks andis Peetri küla Vägeva ja Uusmaa kinnistute detailplaneeringu kehtestamine. Nimetatud detailplaneering tõi kaasa ühe Peetri küla elaniku kirjaliku protesti, milles tauniti korruselamute ehitamist Peetri külla. Nimelt on planeeringus ette nähtud lisaks väikeelamutele ka kuni kolmekordseid korrusmaju. Vallavalitsuse arengu- ja planeerimisameti juhataja-peaarhitekt Kaie Narro selgitas tekkinud ebakohti ja detailplaneeringu menetlemise käigus tehtud vormilisi vigu, millele protestis tähelepanu juhiti. Vallavolikogu nõustus esitatud sisulise planeeringulahendusega ja otsustas kehtestada Peetri küla Vägeva ja Uusmaa kinnistute detailplaneeringu kolmeteistkümnepoolt-häälega.

Volikogu alatise haridus- ja kultuuri komisjoni koosseisu muutmise eelnõu menetlemine katkestati ja eelnõud otsustati menetleda järgmisel volikogu istungil. Traditsiooniliselt lõppes volikogu istung volikogule laekunud informatsiooni ettelugemisega.

Priit Põldmäe
vallavolikogu esimees

KAITSE END JA AITA TEIST

Iga inimene võib sattuda elu jooksul õnnetustesse. Suurem osa õnnetusi on sellised, millest pääseb vaid väikese ehmatusena, kuid kahjuks on ka selliseid, kus saab tõsiselt vigastada või kaotab inimene õnnetuse tagajärjel oma elu. Õnnetused, mis tänu õigele reageerimisele ja heale õnnele ei saa saatuslikuks, teevad selle läbielanu tavaliselt ettevaatlikumaks. Vahel võib õnnetuse läbielamine

aga viia ka selleni, et juhitavuse kaotanud autos istunu ei julge enam üldse autoga sõita või see, kes on elektripirni vahetades voolu saanud, laseb edaspidi pirni vahetada kellelgi teisel.

Õnnetus ei hüüa tulles ja me ei tea kunagi, kus ja mida meiega võib juhtuda. Sageli ei pane inimesed ümbritsevaid ohte enne tähelegi, kui nad ise satuvad nende keskmesse. Selleks, et nendest olukordadest võimalikult hästi välja tulla, ei piisa ainult tahtmisest, vaid on vaja ka teadmisi.

Kui Rae Tuletõrje- ja Päästeselts korraldab 2003. aastal õppusi Rae valla ja ka mõne naabervalla koolis, siis selgus, et eestikeelset õppematerjali ei ole. Hakkasime sügisel materjale koguma ja õpikut koostama. Käesoleva aasta märtsi algul ilmuski trükist Rae valla toetusel 32-leheküljeline õpperaamat lastele ja 109-leheküljeline õpetajatele ja täiskasvanutele. Raamat on jagatud 11 peatükiks, kus käsitletakse järgmisi teemasid, nagu kodanikukaitse, häirekeskuse ülesanded, tuleoht, metsatulekahjud, liiklusohud, gaasiavarii, elektriõnnetused, mürgaineohud ning plahvatusohud, radiatsioon ning ohtlikud ained. Õpilastele mõeldud raamatud jagasime kõikidele Rae valla koolide õpilastele. Täiskasvanutele mõeldud raamatud said koolide õpetajad ja kõik valla raamatukogud.

Kui lehelugejatel on soovi samanimelise õppuse Kaitse end ja aita teist läbiviimiseks oma ettevõttes, siis palun pöörduda Rae TPS-i poole kas telefonitsi 60 85 246, 53 42 45 45 või posti teel Assaku, Järve tee 3A, e-post peeter@rae.ee.

Peeter Böckler
Rae TPS

POLITSEIKROONIKA

Ajavahemikul 4. märts 2004 kuni 4. aprill 2004 pandi Rae vallas toime 20 kuritegu: kolmteist salajast vargust, üks röövimine, üks kelmus, üks raske tervisekahjustus, üks tööõnnetus, üks huligaansus, leiti üks laip, toimus üks veeõnnetus.

Kõike rohkem pandi varguseid toime autodest, kokku kuuel korral, korteritest varastati kahel, keldrist ühel ning ehitusobjektidel kahel korral. Mobiiltelefone varastati kahel korral. Kahel juhul vargad tabati.

22. veebruarist 2004 kuni 10. märtsini 2004 tangiti Tallinna Toiduveod AS kasutuses oleva Lukoil Eesti AS kütusekaardiga diislikütust kokku 2373,22 liitrit. Kelm tabatud.

6. märtsil Rae Vallavalitsuse juures asuva pangaautomaadi lähedal löödi kannatanut jalaga näkku ning kästi vägivaldaga ähvardades sisestada automaati pangakaart ja PIN-kood ning seejärel võttis teo

toimepannud isik kaardiga 750 krooni sularaha välja. Röövel on kinni peetud.

16. märtsil toimus Vaidas tööõnnetus, kus töömees jäi seinaelemendi raskuse alla. Kiirabi kohale jõudes oli mees surnud. Asjaga tegeleb töökaitseinspeksiooni.

Urvaste külas ühise joomingu käigus tekkinud tüli ajal lõi üks joomakaaslane teisele pussiga kõhu piirkonda. Kannatanu toimetati Põhja-Eesti Regionaalhaigla Mustamäe korpusesse ravile, noakangelane toimetati kainenemisele.

Kõigil, kellel on informatsiooni kuritegude kohta palume teatada konstaablile, anonüümsus garanteeritud.

Muret teevad vargused autodest, kui keegi midagi kahtlast näeb, siis palun kohe helistada 110 või pöörduda konstaabli vastuvõtule.

Meelis Issak
Rae valla juhtivkonstaabel

Konstaablite vastuvõtuajad:

Konstaabel Kadi Kuuseoja E kell 09.00-12.00
K kell 16.00-20.00

Vanemkonstaabel Tiiu Karner N kell 16.00-18.00,
noorsoopolitsei

Juhtivkonstaabel Meelis Issak T kell 15.00-18.00

Telefon 6056778, 110 Jüri alevik Aruküla tee 9

**Securitase
patrulli
lühinumber
on 1660.
Kutsu abi!**

HEA RÜHT SAAB ALGUSE LAPSEEAS

Tõrukese lasteaia poisid võimlemas.

Iga lapsevanem soovib, et tema laps oleks terve ja areneks harmooniliselt. Üheks lapse normaalse arengu näitajaks on hea rüht. Kuid see pole kaasa sündinud, vaid areneb kasvuprotsessis.

Inimene sünnib peaaegu sirge lülisambaga. Kui paari-kolmekuune imik hakkab pead tõstma ja hoidma, siis lülisamba kaelaosa kõverdub ettepoole. Umbes kuuekuuselt istuma hakates kõverdub lapse selgroog rinna kohal tahapoole. Aastavanuselt, kui laps püsti tõuseb ja kõndima õpib, kõverdub lülisambas nimme piirkonnas jällegi ettepoole, sest muidu oleks keha väga raske tasakaalus hoida. Kõik need lülisamba kõverdused on normaalsed ja esinevad igal inimesel. Kuid tähtis on teada, et kaela ja rinna kohal omandavad normaalsed kõverdused lõpliku kuju koolimineku ajaks, nimmeosas aga 12. eluaastaks. Kui lapse lülisambas aga ei arene normaalselt, tekivadki rühihäired.

Lapse paranemise seisukohalt on tähtis rühivea varajane avastamine. Vaadeldge last ja jälgige tema kehahoidu, kui ta on väsinud, sest siis väljenduvad rühivead ja haiguslikud kõverdused kõige selgemalt. Normaalse rühi korral asuvad ühel vertikaaljoonel kõrvanibu, õlaliigese esikülge, puusaliigese ja põia keskkohal.

Et rüht on harjumuslik kehahoid, omapärane liigutusvilumus, siis tuleks kujundada välja õige rühi säilitamise harjumus ja õppida kontrollima oma kehahoidu erinevate tegevuste puhul. Selline iseenda jälgimine peaks algama lapsepõlves. On oluline õpetada lapsi teadlikult võtma asendeid, mis vastavad õigele kehahoiule.

Istumisel peaks jälgima, et laud ei oleks liiga madal või tool lauast liiga kaugel. Tähtis on ka, et laual oleks õige valgustus, mis peab langema vasakult.

Pikaajaline istumine, mängimine ühes asendis väsitab lapsi. Kui laps on ühesuguses asendis istumisest väsinud, peaks pakkuma talle teist laadi tegevust, liikumist.

Halba rühti soodustavad mängimine ainult ühe käega, hüppamine ainult ühel jalal, samuti lapse käest hoidmine jalutuskäigul ainult

ühepoolselt. Kahjulikult mõjub ka lugemine ühel küljel lamades või pikaajaline teleri vaatamine.

Õige rühi saavutamisel on suur tähtsus ka päevasel puhkamisel, unel. Lamamine 1-2 tundi päeva keskel võimaldab puhkust nii lülisambale, lihastele, närvisüsteemile.

Järgnevalt valik rühti parandavaid harjutusi, mida kasutame lasteaia liikumistundides ja mida võiks lapsevanem teha kodus koos lapsega:

- **Kellapendel teeb tik-tak:** väike harkseis, käed kuklal. Painutused paremale-vasakule.
- **Puulõhkumine:** väike harkseis, sõrmseongus käed viia hoogsalt üle pea taha ja seejärel kummardusega ette
- **Küüruga kass:** vahelduv selja kumerdamine ja sirutamine toengpõlvituses
- **Kakuke:** selililamangus sirutatakse välja jalad ja üle pea sõrmseongus käed. Käte abita veeretatakse end 2-3 korda üle ühe ja siis üle teise külje kõhuli ja tagasi
- **Jalgrattasõit:** selili, käed kuklal, jalgrattasõidu imiteerimine

Need harjutused arendavad selgroogu toetavaid lihasgruppe, koos perega tegutsedes saate lisaks veel lõbusa meeleolu.

Kaunis ja hea rüht ei kujune iseenesest, vaid see on igapäevase visa töö tulemus. Jõudu teile selleks, et teie laps kasvaks terveks ja rühikaks.

Eha Tamm
Lasteaia Tõruke
liikumisõpetaja

RAE TÖÖMALEV 2004

Rae töömalev toimub 2004 aastal ajavahemikus 17. juuni - 12. august. Registreerimine töömalevasse toimub ajavahemikul 10.-25. mai. Registreerimiseks tuleb täita vastav ankeet, milles märgitakse alaealise nõutavad isikuandmed, soovitatav tööaeg ja koht ning lapsevanema nõusolek lapse tööleasumise kohta. Ankeet on paber kandjal kättesaadav Rae Vallavalitsusest noorsootöötaja käest (Aruküla tee 9, Jüri; ruum nr 224) ning Rae valla veebileheküljelt noorteinfo alt alates 1. maist 2004. Töömalevas osalejate nimed avaldatakse Rae valla veebilehel.

Töölepingute sõlmimine toimub 17. juunil algusega kell 11.00 Rae Kultuurikeskuses Jüris asukohaga Aruküla tee 9. Ühtlasi toimub samal päeval töömalevlaste ja juhendajate instrueerimine ning töömaleva suve alustamispidu. Orienteeruvaks lõpuajaks on kell 19:00.

Vahetuste ajad on piirkonniti järgmised:

28. juuni - 9. juuli Jüri piirkond;

12. - 23. juuli Lagedi piirkond;

26. juuli - 6. august Vaida piirkond.

Töömaleva suvi lõpeb kokkutulekuga 10.-12. augustil ühiselt Tallinna Õpilasmalevaga.

ÜLESKUTSE RAE VALLA ETTEVÕTJATE, TALUNIKELE JA TEISTELE TÖÖANDJATELE!

Kui näete võimalust olla tööandja 13-17-aastastele noortele, palume ühendust võtta valla noorsootöötajaga ja anda teada oma soovist osaleda töömaleva korraldamises, et leppida kokku täpsemates töö- ja töövõtutingimustes ning edasises tegevuses.

Lianne Ristikivi,

Kultuuri- ja haridusameti noorsootöötaja

Telefon: 6 056 764, GSM: 52 91 034

e-post: lianne.ristikivi@rae.ee

SUUR OSA RAE VALLA KOOLIDE ÕPILASI OSALEVAD HUVITEGEVUSES

Oktoobris-novembris 2003. aastal viidi Rae valla koolides läbi uurimus Rae valla noorte huvitegevuse osas. Klassijuhatajad palusid õpilastel üles märkida, millistest huvitegevustest nad osalevad ning kus see läbi viiakse. Kokku vastas küsitlusele 762 õpilast. Paljud vastanutest osalesid mitme huviala- ja spordiringi töös. Ligi viiendik ehk 22% vastanutest nimetas, et nad ei osale üheski huvitegevuses. Kõige enam noori on viienda ja kuenda klassi õpilaste seas, kes ei võta osa ei kooli huviringide ega väljaspool kooli toimuvate ringide tööst. Seejuures ei ole erinevust poiste ja tüdrukute vahel.

Paraku ei kajasta antud uurimuse tulemused kõikide Rae valla noorte huvitegevust, kuna:

1. küsitlusele ei vastanud kõik kooliõpilased (mõned puudusid koolist vms);
2. mõned vastanutest võivad olla mitte Rae valla elanikud, Rae valla koolides õpib ka kõrvalomavalitsuste elanikke ning uurimuses ei täpsustatud vastajate registreeritud elukohta;
3. uurimusest on kõrvale jäänud Tallinna ja teiste omavalitsuste koolides õppivad Rae valla kooliealised noored.

Seega kajastab uurimuse tulemus enamiku Rae valla koolis õppivate noorte huvitegevust. Väljatoodud arvused ei saa võtta kui absoluutseid, vaid pigem kui tendentsi, ligikaudset suurust.

Uurimustulemused

Õppetööst vabal ajal tegeleb huvitegevusega ühtekokku 78% vastanutest. Peamine huvitegevuse pakkuja õpilase jaoks on **kool**. Selles toimuvad huviringid vahetult pärast tunde, osaliselt ka enne kooli. Juhendajateks on aineõpetajad või teised koolitöötajad (huvijuht, psühholoog). Kõige enam on koolilapsed hõivatud spordiringidesse, ainealastesse ringidesse (peamiselt arvutiring) ning üldkultuurilistesse ringidesse (kunstiring, näitering, rahvatants). Koolis tegutsevates ringides osales kõige suurem osa küsitletud õpilastest.

Lisaks pakuvad õpilastele huvitegevust klassijuhatajad,

korraldades valdavalt vähemalt üks kord kuus klassiõhtu, korra aastas paaripäevase ekskursiooni, korra või kaks aastas matka loodusesse või ühepäevase ekskursiooni, samuti organiseerides kuni kaks korda aastas kino- ja/või teatrikülastusi.

Rae Huvialakool pakub muusikalist ja kunstilist ning liikumisõpet huviringides Rae valla koolides kokku 155 õpilasele vanuses kuni 14 eluaastat, s.h. 28% osalejatest on poisid. Koolides tegutsevad lisaks mitmesugustele ringidele tugiõpilaste liikumine Tugiõpilaste Oma Ring Eestis (T.O.R.E.) ning õpilasmalevavalitsus.

Väljaspool kooli tegutsevatest huvitegevustest on **spordiühingute** kõrval kõige enam silmapaistev **gaidide liikumine**, mille liikmeskonna moodustavad Jüri Gümnaasiumi noored igas vanuseastmes. Spordiühingutes treenivad ligi pooled küsitletutest, seejuures on spordiga enam hõivatud noormehed. Gaidide liikumisega on seotud umbes 40 noort.

Rae valla koolide õpilased osalevad 53 erineva ala huvitegevuse ringis **Tallinnas**, hõivates kokku 196 õppekohta. Tallinna huvitegevuses osalevatest Rae valla noortest moodustab koguarvust 75% Jüri Gümnaasiumi õpilased, 11% Vaida Põhikooli õpilased, 9% Lehmja Põhikooli õpilased ja 5% Lagedi Põhikooli õpilased. Seejuures on populaarsemad huviringid tantsimine, aerobika, jalgpall, kergejõustik, poks, moekool ja korvpall.

Lisaks Tallinnale osalevad Rae valla noored **teistes valdades** huvitegevuses 20 erinevas ringis kokku kuues kohas (Aruküla, Jägala, Kose, Loo, Niitvälja, Raasiku) seega viies omavalitsuses, hõivates 28 õppekohta. Populaarsemad on ujumine ja võrkpall.

Noortel paluti välja tuua ka huvitegevused, milles nad tahavad osaleda, ent seni on puudunud võimalused. Kõige enam nõutumateks aladeks olid ujumine, rulluisutamine, kokandus, tantsimine, aga ka võitluskunstid (Lehmjal), arvutiring (Lagedil) ning jalgpall (Vaidas)

Lianne Ristikivi

Kultuuri- ja haridusameti noorsootöötaja

JÄRJEKORDNE SISUKAS KUU VAIDA KOOLIS

Koolielus on käes periood, mil nii mõnelgi õpilasel napib aega. Vaida Põhikooli lastele oli märtsikuu rikas ettevõtmiste poolest. Tegemised olid märkimisväärselt huvitavad ja töid meie kooli lastele edu ja osalemisrõõmu, seetõttu ei pea me paljuks toimunust teavitada ka Rae valla elanike.

5. märtsil võtsid 2.-4. klassi tütarlapsed osa Eesti Koolispordi Liidu DUMLE rahvastepalli vabariiklikest finaali võistlustest. Koju toodi 10. koht. Tublid väikesed tüdrukud võidavad oma koolis juba endast vanemaid. Spordipoisid, -tüdrukud osalesid 14. märtsil Harjumaa 2004. a. koolidevahelistel võistlustel sisekergejõustikus. Koguti 104 punkti, edestades sellega ka mõnda gümnaasiumi. Loodame, et head treenimisvõimalused uues võimaldas annavad edaspidi veelgi paremaid tulemusi.

Õpetaja Kübara eestvedamisel käis lastekoor Kuusalus laulupeo üldproovil. Harjutatud on ka koos Lagedi kooli lastekooriga ning peagi on kooride sõpruskohtumine Lagedil. Need on oodatud päevad, sest ega siis ainult ei laulda, vaid jõudu katsutakse ka spordis. Lauljatega käis ettevalmistus Rae valla laste lauluvõistluseks ja maakonna lastekooride ettelaulmiseks laulupeole pääsu saamiseks.

Meeldiv päev oli 2. klassi õpilastele Sakus, kus toimus nuputamise ja mõistatamise päev. Lapsi rõõmustasid seal lastesaadetest tuttav Po ja Jänes. Lahendada tuli ristsõna ja mõistatada 50 mõistatust. Meie kooli võistkond (Kristel Roots, Marleen Otsus, Annika Väinsaar) sai 45 punkti, mis oli tubli tulemus.

Oma koolis toimus emakeelepäeva eel luulelugemise tund algklassidele, kus loeti eesti poeetide luuletusi. Seekord pugus veel mõnel poisil esinemiskartus hinge, aga eks harjutamine teeb meistriks.

Vaida kooli kunstialast tööd juhendab õpetaja Eve Lumi. Igal aastal on koolis mitu näitust. Viimane neist oli teemal "Putukad". Kohalikus raamatukogus võib praegugi näha õpilaste joonistusi Vaida kooli ajaloo. Ettevalmistusel on näitus õpilaste kirjakunsti töödest. 3. ja 5. klass valmistub maakonna õpioskuste olümpiaadiks. Koolivaheaja eel toimus Harjumaa kooliteatrite festival Teater 2004 Viimsis. Meie koolist osales festivalil nii noorem kui ka vanem näitering Kristiina Suvi juhendamisel.

Päevad olid sisutihedad, meelde jäävad. Saadi nautida teiste koolide näitemängu ja ise esineda. Meie kooli näitering on pikkade traditsioonidega ja selgi korral saadi rõõmustavaid auhindu. Algklasside näitering etendas H. Männi "Nimi nii, nimi naa", tulemuseks esimese laureaadi tiitel ja anti välja parim karakterroll Kristel Rootsile konna osas, parim peaosatäitja oli Marleen Otsus oravapõnnina.

Põhikooli näitetrupp esitas V. Koržetsi "Koll Kalli", saadi esimese laureaadi ja parima lavakujunduse-kostüümi preemia. Gerda Lukkonen sai parima karakterrolli preemia kolli emana ja parim peaosatäitja oli Tagne Võip koll Kallina. Järgmised esinemised on Rae valla näitemängupäeval ja kindlasti oma koolis. Meelsasti ootab näitering küllakutseid.

Ka õpetajatele on toimunud huvitavaid koolitusi. Osa võeti õppusest Jüri Gümnaasiumis. 25. märtsil viisid meie koolis lektorid Riina Hein ja Sirje Aher läbi kursuse plitide kasutamisest koolitunnis.

Jõudu edaspidiseks!

Vaida Põhikooli õpetaja Eve Möls

KESKKONNANÄDALAD RAE VALLA KOOLIDES

Juba teist aastat võtavad Rae valla koolid osa üle-eestilisest MTÜ Ökokratt poolt korraldatavast keskkonnateadlikkuse edendamise projektist. Aprilli- ja maikuu toimuvad Lehmja Põhikoolis, Lagedi Põhikoolis, Jüri Gümnaasiumis ja Rae Huvialakoolis keskkonnapäevad, mille raames toimub palju mitmesuguseid keskkonnateemalisi üritusi. Nädalate eesmärk on teadvustada õpilastele meid ümbritseva keskkonna hoidmise ja energiasäästliku tarbimise vajalikkust, loodushoidliku mõtteviisi kujundamist.

Lehmja Põhikoolis toimub 26. - 30. aprillini loodusainete nädal, mille sisuks on keskkonnateadlikkuse tõstmine säästvat eluviisi propageerides. Klasside vahel kuulutatakse välja konkurss, kus õpilased teevad postri teemal: säästa end ja teisi, jäätmete sorteerimisega tutvutakse AS-is Vaania, toimub kooli viivate teeservade puhastamine sinna kogunenud prügist ning säästva eluviisi teemaline "miljonimäng".

Lagedi Põhikoolis toimuvad keskkonnateemalised üritused 20. aprillist kuni 20. maini. Toimub joonistusvõistlus teemal "Elus loodus meie ümber", plakati-konkurss teemal "Hoia loodust", kirjandite kirjutamise konkurss teemal "Puud meie ümber", vitraažide kon-

kurss, loodusfoto konkurss, patareide kogumise konkurss. Samuti võetakse osa üle-eestilisest puude istutamise kampaaniast ning korraldatakse kooliümbust.

Jüri Gümnaasiumis ja Rae Huvialakoolis on keskkonnateemalised üritused samuti 20. aprillist kuni 20. maini. Toimuvad plakatite konkursid teemal "Keskkond meie ümber", laulu "Puhta prügi laul" õppimine, teabetehtete tegemine ühe taime- või loomaliigi kohta, referaatide kirjutamine keskkonnakaitsmisest ja energia säästlikkusest. 20. aprillil toimub looduskaitsealuse Lehmja tammiku koristamine. Nädalat lõpetavaks suurürituseks on parimate plakatite näitus ning sisukamaid teabetehtete ja referaatide esitlev teaduskonverents.

Kõikides koolides toimuvad keskkonnapäevade lõpus näitused tehtud töödest ning tublimate õpilaste autasustamine.

20. mail toimub tublimatele keskkonnapäevast osavõtjatele Jüri Gümnaasiumi staadionil Puhta Prügi Pidu.

Kokku osalevad keskkonnapäevadel haridusasutused üheksast Eesti maakonnast, kõikide osalevate koolide kavad on üleval aadressil www.okokratt.ee

Ege Kibuspuu
keskkonnaspetsialist

ILUS KEVADINE TANTSUPÄEV VAIDAS

Tantsuklubi Twist korraldas 13. märtsil järjekordse Laste tantsuvõistluse Vaida Spordihoones. Osales 156 tantsupaari vanuses 6-15. a. üle kogu Vabariigi. Pikk võistluspäev tasus ennast ära, sest iga võistleja sai au-hinna ja diplomi ning suu magusaks tänu tublidele toetajatele. Suur tänu Rae valla kultuuri- ja haridusametile ja teistele, kes oma toetusega aitasid - Assaku Toidutare, kommivabrik Kalev, AS Coca-Cola, AS McDonald's Eesti, Eesti Päevaleht jne. Järgmine suurem tantsuvõistlus Rae vallas toimub oktoobrikuus.

Uute kohtumisteni
EveAunver

LAULUVÕISTLUS RAE VALLA LAULULAPS 2004

2. aprillil toimus Rae Kultuurikeskuses lauluvõistlus Rae Valla Laululaps 2004, kus osales 39 kolme- kuni kaheksateistkümneaastast Rae vallas elavat last.

Noori lauljaid hindas žürii, mille koosseisu kuulusid: Rae Kultuurikeskuse juhataja Kaja Kalmer, Kose Gümnaasiumi muusikaõpetaja Anne Kruuse ja vokaalpedagoog, ooperilaulja Merle Hillep. Žürii hindas iga vanuserühma poisse ja tüdrukuid eraldi.

Kõik lauljad olid väga tublid, kuid võistlusele Harjumaa Laululaps 2004 pääsesid žürii otsusel edasi vaid parimad parimatest.

Rae valda esindavad Harjumaa lauluvõistlusel:

3-4-aastaste vanuserühmast

Raido Illak Tõrukese lasteaiast,
juhendaja Taimi Soomaa

5-6-aastaste vanuserühmast

Annaliisa Heinsalu Tõrukese lasteaiast,
juhendaja Taimi Soomaa
Johanna Mõttus Taaramäe lasteaiast,
juhendaja Külli Lepland

7-9-aastaste vanuserühmast

Marleen Jakobson Tallinna 21. Koolist,
juhendaja Külli Lepland
Karl-Sander Saarik Jüri Gümnaasiumist,
juhendaja Rutt Ridbeck

10-12-aastaste vanuserühmast

Hanna Mätas Tallinna 21. Koolist,
juhendaja Külli Lepland
Brey Velberk Jüri Gümnaasiumist,
juhendaja Rutt Ridbeck

13-15-aastaste vanuserühmast

Önneli Matt Vaida Põhikoolist, juhendaja Viive Kübar
Marianne Luur Lehmja Põhikoolist, juhendaja Kristi Kasak

16-18-aastaste vanuserühmast

Laivi Laht Jakob Westholmi Gümnaasiumist,
juhendaja Ellen Kamenik
Siret Künnapas Jüri Gümnaasiumist,
juhendaja Hairi Laurand

Lauluvõistlus "Harjumaa Laululaps 2004" toimub 17.-18. aprillil (eelvoorud) ja 8. mail (lõppvoor) Aruküla Rahvamajas.

Rae Kultuurikeskuse poolt soovime neile edu ja loodame järgmisel aastal jälle kohtuda.

METSAS LOODUSJÕUDE SELJATAMAS!

Rae valla sotsiaalprogrammi raames käisid 22.-25. märtsil k.a. kaksteist Rae valla noormeest Pärnumaal loodusmatkal nimetusega "Me tuleme toime!"

Enda proovilepanekuks ning uute oskuste omandamiseks läbiti jalgsimatk rabas, oodatava paadimatk Navesti jõel pidi ära jääma segaste ilmastikuolude tõttu. Nimelt hakkas vihma sadama just koolivaheaja alguspäevil, mis matk algas.

Õöbiti koormakatetest isevalmistatud ööbimiskohtades (ka soojendav lõke) metsas, valmistati lõkkel süüa ning viimasel päeval nauditi kuuma sauna ja ööbimist majas.

Matka viis läbi Pärnu Gaidide ja Skautide Malev, noorte

instruktoriteks olid skaudijuhid. Matka korraldamise eest tasus Rae Vallavalitsus oma eelarvelistest vahenditest, noored kandsid ise transpordikulud matka alguspunkti jõudmiseks ning matkalt saabumiseks.

Sotsiaalkasvatustliku sportliku seiklustegevuse eesmärgiks on distsipliini, koostööoskuse ja iseseisva toimetulekuoskuse õppimine (lõkkel toiduvalmistamine, ööbimiskoha valmistamine jt), looduses käitumise ja toimetuleku õppimine ning sotsiaalselt arendava meeskonnatöö kogemine.

Lianne Ristikivi
noorsootöötaja

JUDOKLUBI AITADO TEGEMISTEST RAE VALLAS

Alates möödunud aasta septembri keskpaigast toimuvad Rae Kultuurikeskuses judo treeningud 7-13-aastastele lastele. Kokku tegutseb judoklubi Aitado Jüri filiaalis 65 last ja noort kolmes treeningrühmas (kaks judo ja üks enesekaitse). Praegu harjutab klubis judot aktiivselt 48 last (44 poissi ja 4 tüdrukut). Sügisest on plaanis judoalaseid tegemisi veelgi laiendada. Võrreldes sügisega, mil treeningutega alustati, on loobujaid olnud vähem kui juurde tulijaid. See näitab, et ala vastu tuntaks tõsist huvi.

Lisaks judole tegeletakse klubis alates jaanuari keskpaigast ka enesekaitsega, kus harjutavad 15-18-aastased noored. Rühmas on 17 harjutajat (hetkel on kõik huvilised noormehed, kuid enesekaitse alased oskused on kindlasti väga vajalikud ka tütarlastele). Tulevast sügisest on plaanis enesekaitse rühma liikmete arvu suurendada.

Judoklubi Aitado tänab kõiki, kes on kaasa aidanud judo viljelemisele Rae vallas; eraldi aga abivalmis Rae Kultuurikeskuse ja Rae Vallavalitsuse kultuuri- ja haridusameti töötajad.

JUDOTURNIIRI JÜRI KEVAD

27. märtsil 2004. aastal toimus Rae Kultuurikeskuses judoturniir Jüri Kevad. Turniiril osales 41 judoklubi Aitado Jüri filiaali noort judokat. Võisteldi kahes vanusegrupis ja kolmes kaalukategoorias. Üritust toetas Kultuuriministeerium.

Tulemused

Noorem vanuserühm (1994 ja varem sündinud poisid ja tüdrukud)

Kehakaal -29 kg

I koht Marius Voog, II koht Ranno Piigert, III kohad Gert Lai ja Kaarel Allemann.

Kehakaal -40 kg

I koht Karl- Sander Saarik, II koht Rasmus Anton Pihelgas, III kohad Kaspar Kalmer ja Kristen Ivanov.

Kehakaal +40 kg

I koht Sander Nahkur, II koht Evert Daniel Paananen, III

kohad Rasmus Ristisaar ja Ervin Niglas

Vanem vanuserühm (1993 ja hiljem sündinud)

Kehakaal -35 kg

I koht Kaur Pappel, II koht Kärri Vessenberg, III kohad Daimar Laid ja Elar Eestleol

Kehakaal -44 kg

I koht Marcus Niin, II koht Martin Kosula, III kohad Rivo Hallik ja Sander Männimägi.

Kehakaal +44 kg

I koht Reimo Kaar, II koht Axel Arnus, III kohad Georg Luik ja Andreas Taniel

judoklubi AITADO Jüri
filiaali sensei Krister Parbo

Sirje Kuurberg on Jüri Gümnaasiumi eesti keele ja kirjanduse õpetaja. Sündinud Nõmmel, lõpetanud Tallinna 20. keskkooli, asus ta 1957. aastal õpetajana tööle Harjumaale. Ta on töötanud Rae 7-klassilises koolis, Raasiku Põhikoolis, Lehmja Põhikoolis ja alates 1980. aastast Jüri Gümnaasiumis. 1968 aastal lõpetas ta Tartu Ülikooli filoloogi, eesti keele ja kirjanduse õpetaja kutsega.

Tema kauaaegne pedagoogitöö ei ole piirdunud ainult väga hea hariduse andmisega eesti keele ja kirjanduse ainevaldkonnas. Aastakümneid on ta julgustanud õpilasi uurimistöid tegema ja juhendajana rõõmu tundnud õpilaste kirjutistest, mis on tunnustust leidnud nii maakonnas kui ka vabariigis.

Ülevabariigilistel emakeele- ja kirjandusolümpiaadidel on S. Kuurbergi õpilased edukalt esinenud olümpiaadide lõppvoorus Tartus. Temaatika ei ole piirdunud vaid eesti klassikute loomingu analüüsiga. On valminud rahvaluuleuurimusi ja ajaloomälestiste üles-

kirjutamise võistlustöid, mis on oma koha leidnud Eesti Rahva Muuseumi varasalves.

Rae valla elanikuna on ta huvi tundnud ümbruskonna koduloo vastu ja kirja pannud Rae valla hariduselu käsitlevaid artikleid. Rae valda puudutavatest uurimustöödest on tema juhendamisel valminud K. Kukebali, L. Leukmanni, E. Pärnapuu, M. Pottisepa, M. Sentšukova, A. Udrase koostatud „Kodukandi lood. Muistendeid Jüri kihelkonnast“ ning M. Kuurbergi ja K. Rootsi „Mõnda Anton Thor Hellest“.

Aastal 2000 valmis almanahh „Jüri kool 2000“, milles on avaldatud Jüri Gümnaasiumi vilistlaste oma loomingu. Austustvääriv on S. Kuurbergi osa õpilaste looval suunamisel kirjanduslikule oma loomingu. Teemadega „Suurim suutmine on enda muutmine“, „Elu läbi kooliakna vaadates“, „Söestunud elu“, „Kõik teed lõpevad peeglistesse“ jne on õpetaja püüdnud õpilasi nägema panna olemise võlu ja valu.

Õpetades lapsi nägema loomingu kui kunstilist eneseväljendust, inimloomuse vajadust kirjutada südame sunnil, on hea tunnistada, et viimaste aastate vabariiklikel omaloomingu- ja esseevõistlustel on saavutatud häid tulemusi. Kodukirjas avaldati Maarja Tootsi ERMi jõulujuttude konkursil esikoha saavutanud lugu, samuti on tema võidutöö „Kodu kauniks“ Lennart Meri väljakuulutatud samanimelise kirjandivõistluse kogumikus. UNICEFi jõulusalmitikus on ilmunud Annika Valli jõululuuletus, Eesti Lastekirjanduse Teabekeskuse ja Rootsi saatkonna kirjandivõistluse võitis käesoleval aastal Kriste Kloren kirjutisega „Inetuid pardipoegi pole olemas“.

Sirje Kuurbergi on autasustatud paljude nii maakonna kui ka haridusministeeriumi tänu- ja aukirjadega. 2000. aastal valiti ta Harjuma aasta õpetajaks.

Varje Malsroos

ANTON THOR HELLE- JÜRI KIRIKUÕPETAJA 1713-1748

Mõningaid eluloolisi fakte

Anton Thor Helle sündis Tallinnas kaupmehe pojana. Tema sünnipäev pole teada, kuid ristitud on ta 28. oktoobril 1683. aastal. Thor Helle suguvõsa põlvneb Saksamaalt Lüübekist ja seda mainitavat juba 1460. a. Perekond kuulus keskmisse või isegi jõukamasse linnakodanluse klassi ja ka hiljem Jüris elades on A. Thor Helle suhelnud linnakodanikega rohkem kui oma kihelkonna- või muu aadliga.

A. Thor Helle noorusest rootsiaegses Tallinnas on vähe teada. Ta sai gümnaasiumihariduse Tallinnas ja jätkas õpinguid 1705 Kieli ülikooli usuteaduskonnas. Arvatavasti õppis ta Kielis Tallinna linna stipendiaadina.

1713. aasta suvel kinnitati ta Jüri kihelkonna pastoriks ja samal aastal ta ka abiellus. Sellest abielust sündis tütar Christine Helena. Hiljem leseks jäänud, abiellus Thor Helle uuesti 1725. aastal. Sellest abielust sündis viis poega: Anton Johan, Adolf Bernhard, Tomas Gotthilf, Heinrich Kristian ja Otto Kristoph. Nende elukäigu kohta andmed puuduvad.

Anton Thor Helle suri 13. aprillil 1748. aastal, olles 65 aastat vana ning pidanud Jüris kirikuõpetaja ametit 35 aastat.

Töö Jüri pastorina ja hariduselu edendajana

1710. aasta septembris suri katku Jüri koguduse pastor Peter Koch. Sel ajal kuulus Jüri pastoraat Tallinna raele. Pärast pikki vaidlusi Tallinna rae ja mõisnike vahel otsustati 30. aprillil 1713 Anton Thor Helle valida uueks Jüri pastoriks. Sama aasta 16. juunil sooritas Thor Helle Eestimaa Konsistoriumi ees eksami heade tulemustega („wohl“). Järgnes ordineerimine Tallinna Toomkirikus ja ametisse pühitsemine 5. juulil Jüri kirikus Juuru praost H. R. Ludwigi poolt. Kohal oli ainult paar mõisnikku, hoopis rohkem oli kirikus Tallinna kodanikke, Thor Helle isiklikke tuttavaid.

Lisaks Põhjasõjale oli eestlaste maad laastanud katk. Ka Jüri kihelkonnas polnud lugu parem. Lehmjal polnud ellu jäänud ühtegi peremeest, Lagedil oli üks. 1712. aastal elas kogu kihelkonnas

ainult 221 inimest, kuna katku oli surnud 1072 kohalikku talupoega, lisaks lugematu hulk väljast tulnud põgenikke.

Kannatada oli saanud ka kiriku- ja usuelu. Tervel Eestimaal oli ellu jäänud ainult 15 pastorit, nendest Ida-Harjumaal kaks - Juurus ja Jöelähtmes. Jüri kirik oli saanud väikesi vigastusi (katkised aknad). Hoopis halvem oli pastoraadi olukord. Kiriku ornaat viidi 1710 Tallinna Oleviste kiriku käärkambrisse hoiule, kust ta 1717 lõplikult tagasi toodi.

Anton Thor Helle alustas piibli seletamisega, samuti püüdis ta parandada leeriõpetust. Suurt puudust tundis ta koolist. "Ma igatsen kõigest südamest kooli järele, sest leidub õieti vähe neid, kes oskavad lugeda, nimelt kogu kihelkonnas ainult 8: Rael 2, Nabalas 2, Lagedil 2, Pajupas 1, Vaidas 1. Sellises olukorras ei näe ma mingit toimetulekut," kirjutab pastor oma esimesel ametiaastal. Ta hakkas pärast jumalateenistust lastele katekismust seletama, samuti reformeeriti 1721 täielikult leeriõpetus: noored käisid koos kevadel kaks ja sügisel kaks nädalat. Hiljem lisati sügisesele õppele veel nädal.

1720. aastal andsid kihelkonna mõisnikud materjale koolimaja ehitamiseks ja järgmisel aastal suudeti maja valmis ehitada. Sügisel alustati koolitööd. Kokku tuli 45 õpilast. Alguses puudusid õpperaamatud. Pidi toime tulema üksikute lehtedega, mis olid ühelt sõbralt saadud. Varsti ilmusid ka aabits ja katekismus, hiljem sügisel ka käsiraamat, nii et õpikute puudus enam koolitööd ei seganud.

Kool asus köstrimaja juures. Anton Thor Helle käis seal kolm korda päevas katekismust õpetamas. Peatöö jäi köstrile. Kool ei tegutsenud kaua. Õpilaste arv vähenes aasta-aastalt. Kui koolitöö 1726. aastal katkes, oskas ometi suurem osa lapsi kihelkonnas lugeda ja teised õppisid kodus nendelt, kes koolis olid käinud. Samal 1726. aastal teatas Thor Helle konsistooriumile, et kogu kihelkonnas oskab lugeda 200 last.

Erilist tähelepanu pööras pastor kirikulaulude õpetamisele. Juba 1723. aastal kirjutas ta, et kui alguses oskas jumalateenistusel laulda paarkümmend inimest, siis nüüd teeb seda sadakond.

Tegevus konsistooriumi assessorina ja kirjas-tuskassas

A. Thor Helle tegevust märgati ka Tallinnas ning 1715. aastal sai ta Eestimaa konsistooriumi assessoriks, esialgu erakorraliseks, hiljem korraliseks. Konsistooriumis usaldati talle tähtsaid ülesandeid: ta eksamineeris uusi pastorikandidaate, külastas kogudusi, võitles Eestimaa kirikute õiguste eest rüütelkonna võimupüüete vastu. Ta oli ka Ida-Harju praost. Eesti keele hea tundjana

redigeeris ta sellal toimetatavaid trükiseid. 1741 seati Eestimaal tsensuur trükikodade üle ja eestikeelsed teosed allutati Thor Hellele kui vilunud kirjamehele ning heale eesti keele tundjale.

Tegevus eesti keele uurijana

Kuna aastatel 1720 - 1730 peeti A. Thor Hellet heaks eesti keele tundjaks, langes tema õlule ka eesti keele grammatika süstematiseerimise ülesanne. Kõige paremaks õpetajaks oli talle rahvas ise. Grammatika koostamine kestis kümme aastat ja päris lõpetatuks ei pidanud ta seda siiski. 419-leheküljeline õpperaamat valmis 1732. aastal ning koosneb viiest osast: esimene sisaldab hääliku-, vormi- ja lauseõpetust; teine 7000 sõna- ja lausenäidet (Thor Helle valis raamatusse neid sõnu, mis olid senises kirja-keeles tuntud või esinesid Tallinna ümbruse murdes. Palju on taimede, kuude, päevade, isikute, tööriistade, tuulte, kohtade jm nimesid); kolmas osa annab 525 vanasõna, mis on esitatud tähestikulises järjekorras; neljanda osa moodustavad mõistatused, kokku 135; viiendas osas antakse kümme kahekõnet (pastori ja talupoja, kahe talupoja jne vahel). On teada, kahekõnesid tuli kärpida ja mõisnikevastased kohad välja jätta, sellest hoolimata kajastavad need oma aja olusid nii, nagu neid nägi talurahva suhtes positiivselt meelestatud pastor. Kahekõned on siiski koostatud eelkõige keeleõpetuse eesmärgil. Sõnastiku, vanasõnade ja mõistatuste osa koostamisel oli A. Thor Hellele abiks Tallinna tütarlastekooli õpetaja Johann Laurentius Hesse (Hesz), kes oli 1722. aastal Keila pastori juurde koduõpetajaks tulnud ja lühikese ajaga eesti keele ära õppinud.

Piibli tõlkija

Eestimaa konsistooriumi juurde koondunud kirja-meeste põhieesmärk oli piibli täielik väljaandmine eesti keeles. Taheti teha koostööd, et piibel keeleliselt rahuldaks ka Lõuna-Eestit. Kuna kokkuleppele ei jõutud, jääd pöhjaeestikeelse variandi juurde. Tõlkimise juhtivaks jõuks jäi A. Thor Helle, kes tundis hästi kreeka ja heebrea keelt ning valdas ka eesti keelt. 1731. a. määras konsistoorium komisjoni koosseisus H. Gutsleff, A. Thor Helle ja H. Ch. Wrede, kes otsustasid samal kevadel tööd alustada. A. Thor Helle paremaks käeks kujunes H. Gutsleff, Wrede jäi kõrvale. Abistajaid oli siiski teisigi. Kui puudus tarvilik sõna, siis käis pastor talusid mööda ja proovis mitmesuguste küsimuste abil õige sõna kätte saada ja üles kirjutada. Kui vajalikku mõistet ei leidunud, võttis ta heebrea või kreeka sõnad tõlkesse, püüdes neid lahti seletada. Käsikiri valmis 1736. aasta suveks. Raskusel ilmnesid seoses teose trükkimisvõimalustega. Ometi saadi neist üle ja 1739. aastal

ilmus eestikeelne "Piibli Ramat/ se on keik se Jum-mala Sanna..." Piibel oli 1415-leheküljeline, trükiti Tallinnas J. J. Köhleri juures. Esimest piiblit trükiti 6015 eksemplari. Paberit oli nelja sorti ja sellest sõltus piibli hind, mis ulatus 75 kopikast 4 rubla ja 8 kopikani.

Piibli tähtsust ei saa alahinnata: rikastus eesti kirja-keel, tugevnes põhjaeesti keel ühtse kirjakeele alu-sena. See aitas rahval saada üheks ja püsida rahvana. Et piibel kiiremini rahvani jõuaks, kirjutas A. Thor Helle juba 1740. aastal ilmunud piibli sele-tuse, "Wiis head jutto Ühhe Oppetaja ja usklikko Tallopoia wahhel".

Avara maailmavaate ja eesti keele hea oskuse tõttu kujunes Anton Thor Hellest 18. sajandi kiriku-, kooli- ja keelemees, kelle tegevusel ja loomingul on üle sajandite ulatuv väärtus. Jüri kihelkonnale tähendas ta head pastorit, koolihariduse eden-dajat, rahvaluule jäädvustajat oma grammatikas ning muidugi piibli tõlkijat. Viimasele on Jüri kiriku-aias püstitatud kaunis mälestusmärk.

Sirje Kuurberg

LEHMJA PÕHIKOOL
ootab kooli vilistlasi ja endisi õpetajaid

15. MAIL 2004. AASTAL
tähistama selle piirkonna
hariduse andmise 135. ja
praeguses koolihoones õppetöö
alustamise 55. aastapäeva.

KONTSERT-AKTUS 18.00

Endisi õpetajaid oodatakse koolis kell 17.00
Osavõtumaks vilistlastele 30 krooni tasutakse samal päeval.

Info tel 60 85 243 õpetajate tuba
mob 52 80 596 Anne Rentel

LEHMJA PÕHIKOOList

J. Põldmäe raamatu "Jüri kihelkonna minevik ja tänapäev" järgi on Lehmjal kooliharidust antud 1868. aastast alates. Enne seda on üleskirjutatud rahvapärimestes juttu rändõpetajatest ehk lasteloetajatest. 1850. aastal olnud loetajaks Assaka Jaani talu peremees Vitismann, kel see töö hästi läinud.

Oma kindlat koolihoonet ei olnud Lehmjal J. Põldmäe järgi tõenäoliselt enne 17. aastat, sest koolivõrgu tabelis seisis Lehmja nime järel sulgudes Kurna.

1911. aasta Jüri kihelkonna vallakoolide loetelus ei ole Lehmja kooli, vaid on Kurna vallakool ja selle asutamisaastaks on märgitud 1869 ning selle juhataja oli loenduse ajal Jaak Rutopõld. Vanadest arhiiviprotokollidest selgub, et selles õppisid Lehmja ja Kurna lapsed koos. 1916. aastal saadi luba Lehmjale algkool asutada ning 1917. aastal algas õppetöö Kongu talus. Järgmisel talvel koliti vene ohvitseridest mahajäetud barakki.

Enne viimast sõda hakati ehitama uut (praegust) koolihoonet. Õppetöö selles majas sai alata 1948/49 õppeaastal. 1980. aastal kool suleti. Õppetöö jätkus Jüri Keskkoolis.

1991. aasta 2. septembril taasavati kool piirkonna lastevanemate nõudmisel 6-klassilise algkoolina 48 õpilase ja 5 õpetajaga. 1994. aastal reorganiseeriti kool Lehmja Põhikooliks. 1997. aastal lõpetas taasavatud kooli esimene lend. Praeguseks vajavad koolimaja ruumid põhjalikku remonti, et Lehmja koolis toimuks õppetöö turvalises ja tervislikus õppe- ja töökeskonnas ning et koolimaja vastaks Päästeameti ja Tervisekaitseameti ettekirjutustele.

Mõned pildid koolielust
Anne Rentel
Lehmja põhikooli direktori kt

Lehmja Põhikooli algklasside õpilased ekskursioonil Keila-Joal.

Hetk traditsiooniks kujunenud näitemängupäevast.

Kooli vilistlane Erich Krieger esineb praegustele õpilastele.

**RAE
KULTUURIKESKUS**

SUUR TANTSUKONTSERT TANTS JA LUST

30. APRILLIL KELL 18.30

Esinevad tantsijad

Jüri Gümnaasiumist, Vaida Põhikoolist, Lagedi Põhikoolist,
Lehmja Põhikoolist, Rae Huvialakoolist, Rae
Kultuurikeskusest, tantsuklubist Twist

Kontsert tasuta

Külalisesinejad!

KEVADKONTSERT

14. MAIL KELL 19:00
RAE KULTUURIKESKUSES

ESINEVAD:

- * RAE HUVIALAKOOLI ÕPILASED
- * RAE KULTUURIKESKUSE ANSAMBLID JA KOORID

**FUAJEEES HUVIALAKOOLI
ÕPILASTÖÖDE NÄITUS**

Harju maavanema korraldusega ON VOLBRIÖÖL ALKOHOLIMÜÜK KEELATUD

Harju maavanem Orm Valtson andis korralduse peatada Harju maakonnas alkohoolsete jookidega kauplemine alates 30. aprilli õhtust kella 19.00 kuni 1. mai hommikuni kella 7.00.

Alkohoolseid jooke (see tähendab õlle etanoolisisaldusega üle 0,5 mahuprotsendi ja muu joomiseks mõeldud vedeliku etanoolisisaldusega üle 1,2 mahuprotsendi) ei tohi müüa Harju maakonnas asuvad kauplused, rändkauplused, avalikud üritused ja toitlustusäri tegevuse hooajaliseks laiendamiseks väljapoole toitlustusäri siseruume paigutatud müügikohad.

Tulenevalt alkoholiseadusest on maavanemal õigus peatada politsei ettepanekul alkohoolsete jookidega kauplemine. Ettepaneku maavanemale alkoholimüügi peatamise korralduse väljaandmiseks Volbriöökis tegid Põhja Politseiprefektuur ja Tallinna Linnavalitsus. Vastavasisulise korralduse andis Harju maavanem välja ka eelmisel aastal.

„Eelmiste aastate kogemustele ja prognoosidele tuginedes nähtub, et volbriööl alkohoolse joogi jaemüügi õiguse peatamine tervikuna Harju maakonnas aitab tagada avalikku korda ning kaitsta inimeste elu ja tervist,“ selgitas maavanem Orm Valtson.

Ettepanekus maavanemale korralduse väljaandmiseks märkis Põhja Politseiprefektuuri prefekt Raivo Küüt, et volbriööl rohke alkohoolsete jookide tarbimise ja nende lihtsa kättesaadavuse tõttu suureneb järsult toimepandavate õigusrikkumiste arv. „Asjaolu, kus mõned kohalikud omavalitsusüksused, s.h Tallinna linn on alkohoolsete jookide jaemüügi volbriööl keelanud, samas kui naabruses asuvad kohaliku omavalitsuse üksused seda lubavad, on varasematel aastatel suurendanud alkoholijoobes olles alkohoolsete jookide järele sõitmisega ning alkohoolsete jookide edasimüügiga seonduvate õigusrikkumiste arvu,“ selgitas ettepanekus maavanemale Küüt.

LUGUPEETUD VALLAELANIK

Rae Vallavalitsuse kodanike vastuvõtt toimub

esmaspäeval 9- 13 ja 14 - 17 ning kolmapäeval 14 - 18

Jüri alevik Aruküla tee 9, 75301 Harjumaal, tel 6056 750, faks 6056 750, info@rae.ee, www.rae.ee

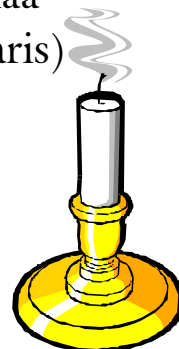
Vallaasutus Vaheko müüb küttepuid, mis on saadud teeäärte võsast puhastamisel. Pikkade saagimata küttepuude hind on 130 krooni ruumimeeter ja saetud lõhutud küttepuude hind on 230 krooni ruumimeeter.

Täpsema info saamiseks palume pöörduda vallaasutusse VAHEKO aadressil Aruküla tee 9, Jüri või telefonil 60 56 768 või 56 953 663.

Soovin üürida 1-toalist korterit
Jüri või Assaku piirkonnas
(võib olla ahjuküttega).
Telefon 605 67 73.

MÄRTSIKUUS
registreeritud
surmad:

Eino Rumm
Leida Ainsar
Aleksander Gelevera
Leida Soon
Aino Remmel
Arvi Kullamaa
(reg veebruaris)

LASTEAE DÖRÜKE

Vajab alates
1. augustist 2004
töökat ja lastesõbralikku
ÕPETAJAT.

Info telefonil 604 83 38
CV ja kandideerimisavaldus saata
15. maiks Tammiku tee 20, Jüri,
75301 Harjumaa või e-posti
aadressil toruke@rae.ee.

WV VIRU VARA KINNISVARA

**Ostab ja võtab müüki kinnistuid,
eramuid, suvilaid, maamaju ja
kortereid.**

Sobivuse korral kiire tehing.
600 76 08,
56 455 048, 56 44 346
K.Kaarus
viruvarakv@hotmail.ee
Kaluri tee 5, Haabneeme

Matkapunkt Kinnisvarabüroo ostab
ja **otsib metsa-, põllu-, heina- ja
talumaad** (võib olla kinnistamata)
ning **kortereid ja maju** üle Eesti.
Soovi korral lisame Teie müügisoovi
Eesti suurimatesse
andmebaasidesse. Tallinn, Narva
mnt 7, vara@kinnisvaraplaza.ee,
tel 610 9999; 566 04450

Kasvatame **DEKORATIIVISTIKUID**
püsihaljastuseks.

Asume Vaskjalas,
lähemalt
vaata

<http://www.hot.ee/sandlepa>,

Tel: 5276985

Oleme noor pere ning soovime osta otse
omanikult 1-2-korruselise maja, võib olla
aastaringseks elamiseks ümber ehitatud
suvila. Majas võiks olla ahjuküte, vesi,
kanalisatsioon (lokaalne) ja pesemis-
võimalused (saun, dušš).
Kõrvalhoonete olemasolu on igati
tervitatav.
Hind kuni 600 000 krooni.
Telefon: 52 57 385,
e-mail: maler@hotmail.ee

KODUAIALAAT LUIGE KEVAD 2004

30. aprillist kuni 2. maini LUIGE BAASIS

Avatud 30. aprillil 12.00-18.00

1. mail 10.00-18.00

2. mail 10.00-16.00

Lai valik kodu-, suvila- ja rõõmaeda vajalikku kampa
soemment soodne saunari, asjatundjalt hülva nõu

Reedel **KARL MADIS**

Laupäeval ansambel **ZORBAS**

Pühapäeval **MAIT MALTIS**

Laata juhü PEEP RAUN

Laadal müümisel on vajalik retseptiregimine
Vastavus ja vihmaseadised eeldad ning jalatšid ei müüda

Parkimine tasuta, ruumi püsivalt

SISSEPÄÄS 25 kr., õppariid ja pensionärid 20 kr., pere 60 kr.

Laadal peab valti Kaitseleit

Õritase korraldaja **EESTI TÕUKARI**

INFO: www.hot.ee/luigelaat
luigelaat@hotmail.ee

Telefonid 6790735, 6790733

56 478086

56 457406

Faks 6790733

*Pipelife Eesti AS on veevarustuse- ja
kanalisatsiooni plasttorusid, -
liitmikke ja -kaevusid tootev ettevõte.*

Võtame tööle:

TÖSTUKIJUHI/LAOTÖÖLISE

Tööülesanded:

- saabunud kauba maha laadimine ja vastuvõtmine,
- väljuva kauba peale laadimine,
- laos kaupade vinnastamine,

Nõutav:

- tõstukijuhi paberid (töövahend: Volvo 50L tõstuk)

Omalt poolt pakume tööd ja palka

Kandideerimisavaldus ja CV saata hiljemalt 30.aprill 2004
aadressil: Põrguvälja tee 4, Lehinja, Rae vald, Harjumaa 75301
Faks: 6055101, e-mail: pipelife@pipelife.ee
www.pipelife.ee

PALUN AIDAKE LEIDA!!!!

8. aprillil läks Jüris
kaduma emane
minikolli. Teadja
palun helista
5343 2800.
Leiutasu 2000 krooni.

VÄLJAANDJA: RAE VALLAVALITSUS

Rae Sõnumitesse minev info saada iga kuu 05. kuupäevaks meiliaadressile sonumid@rae.ee või helista telefonil 605 6762.
Kujundus ja trükk: OÜ GRAFICA MALEN tel./fax 6563 604.